

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketalouden koulutusohjelma

Taloushallinto

2014

Rita Kuutti

VOITONJAKO LISTAAMATTOMASTA OSAKEYHTIÖSTÄ

– Nettovarallisuuden vaikutus osinkoverotukseen

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Rita Kuutti

VOITONJAKO LISTAAMATTOMASTA OSAKEYHTIÖSTÄ - Nettovarallisuuden vaikutus osinkoverotukseen

Tämän työn tavoitteena on selvittää, mitä muutoksia vuoden 2014 osinkoverouudistus on tuonut yksittäisen osakkeenomistajan saamien osinkotulojen verotukseen. Työssä käsitellään vain luonnollisen henkilön henkilökohtaisen tulolähteen osinkojen verotusta. Toisena työn tavoitteena on tarkastella, mikä vaikutus osinkoa jakavan yhtiön nettovarallisuuden tasolla on kyseisten osinkojen verorasitukseen. Työssä on käsitelty listaamattoman yhtiön nettovarallisuuden laskentaa verotuksessa, osakeyhtiölain mukaisia varojenjakotapoja ja syvennytty osakeyhtiön varojenjakotavoista nimenomaan voitonjaon verotuksen käsittelyyn. Tämän työn keskeisimpinä lähteinä on käytetty Verohallinnon antamia ohjeita, ajankohtaista kirjallisuutta ja lakia. Aihetta on tutkittu perehtymällä kirjallisuuteen sekä tekemällä laskelmia niin osinkojen verotuksesta kuin nettovarallisuuden tason vaikutuksesta yhtiön ja osakkaan kokonaisverorasitukseen.

Vuoden 2014 alusta astui voimaan yhtiö- ja osinkoverouudistus, minkä seurauksena yhteisöverokanta aleni 20 prosenttiin, mutta osakkeenomistajien saamien osinkojen verotus kiristyi. Verotuksen painopistettä on siirretty yhtiöltä osakkaalle. Uudistuksesta kärsivät sellaiset osakkaat, jotka saavat pääomatulo-osinkoa alle 60 000 euroa. Näissä tapauksissa yhtiön ja osakkaan kokonaisverorasitus nousee 24,5 prosentista 26 prosenttiin. Uudistuksesta hyötävät ansiotulo-osinkoa saavat osakkaat sekä sellaiset osakkaat, jotka saavat pääomatulo-osinkoa 60 000 – 150 000 euroa.

Tässä työssä todettiin, että yhtiössä on edelleen kannattavaa kasvattaa nettovarallisuutta, sillä yhtiöstä saatu pääomatulo-osinko on huojennusalueella 150 000 euroon asti. Jotta yhtiö voisi jakaa huojennusalueella olevaa osinkoa 150 000 euroa, vaatii se yhtiöltä peräti 1 875 000 euron nettovarallisuutta. Pääsääntöisesti yhtiöstä kannattaa nostaa huojennusalueella oleva osinko. Toisaalta ei voida olla varmoja siitä, mitä päätöksiä hallitus tulevaisuudessa tekee osinkojen verotukseen ja onko yhtiön nettovarallisuuden tasolla enää jatkossa samanlaista merkitystä yhtiön jakamien osinkojen verotuksessa. Osinkoverotukseen on tehty toistuvasti muutoksia ja muutokset ovat tulleet voimaan nopealla aikataululla, mikä vaikeuttaa osinkojen verokohtelun ennakoitavuutta.

ASIASANAT:

listaamaton yhtiö, nettovarallisuus, osingot, verotus, voitonjako

Rita Kuutti

PROFIT DISTRIBUTION IN A PRIVATE LIMITED COMPANY

- The influence of net assets on the taxation of dividends

The aim of the present bachelor's thesis is to study how the reform of the dividend taxation in 2014 has changed the taxation of shareholders. The additional aim of the thesis is to explore how the level of the company's net assets affects the taxation of the dividends paid by it. This thesis focuses firstly on the calculation of a private limited company's net assets in taxation and, secondly, on the possibilities of distributing the company's assets in accordance with the Limited-liability Companies Act. The special focus is on the taxation of profit distribution of a limited company. The sources of this thesis are the instructions published by the Finnish Tax Administration, Acts and other current literature. The research has been conducted by studying the literature and making calculations of the taxation of dividends and of the influence of the net assets on the taxation of dividends to the company and the shareholders.

The reform of company and dividend taxation came into effect in January 2014 and consequently the corporate tax decreased to 20 percent, but the taxation of shareholders tightened. In practice the focus of taxation has been transferred from a company to the shareholders. Some shareholders have suffered and some benefitted from the reform. The results of this thesis show that it is profitable to increase the net assets of the company, because it makes it possible for the company to distribute less assessed dividends to its shareholders.

At the same time there is no certainty about the future decisions the government may make on the taxation of dividends and whether the net assets have any effect on the taxation of dividends. The government has made changes to the taxation of dividends relatively often and with short notice. This complicates the anticipation of the dividend taxation.

KEYWORDS:

private limited company, net assets, dividend, taxation, profit distribution.

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	7
2 OSAKEYHTIÖLAIN MUKAISET VAROJENJAKOTAVAT	9
2.1 Osingonjako ja varojen jakaminen vapaan oman pääoman rahastosta	11
2.2 Omien osakkeiden hankkiminen ja lunastaminen	13
2.3 Osakepääoman alentaminen	14
2.4 Varojenjakoa yhtiön purkautuessa	15
2.5 Osakaslainat ja muut lähipiirilainat	16
2.6 Laiton varojenjakoa	17
3 OSAKEYHTIÖN VOITONJAON VEROTUS	19
3.1 Osakeyhtiölain mukaisten varojenjakotapojen verotus	21
3.2 Osingonjaon verotus	22
3.2.1 Osinkoverouudistuksen vaikutus osakkaalle	26
3.2.2 Osinkoverouudistuksen vaikutus osakkaalle ja yhtiölle	28
3.2.3 Osakaskohtaiset vähennykset	32
3.3 Työpanososinko	35
4 OSAKEYHTIÖN NETTOVARALLISUUDEN MÄÄRITTÄMINEN	36
4.1 Varojen arvostaminen verotuksessa	36
4.1.1 Käyttöomaisuus	37
4.1.2 Vaihto-omaisuus	42
4.1.3 Rahoitusomaisuus	43
4.2 Velkojen vähentäminen	44
5 OSAKKEEN MATEMAATTINEN ARVO	45
5.1 Osakkeen matemaattinen arvo uudessa yhtiössä	45
5.2 Uusien osakkeiden matemaattinen arvo	46
6 NETTOVARALLISUUDEN VAIKUTUS OSINKOJEN VEROTUKSEEN	47
6.1 Esimerkkejä nettovarallisuuden vaikutuksesta osinkojen verotukseen	48
6.1.1 Yhtiön negatiivinen nettovarallisuus	51
6.1.2 Yhtiön nettovarallisuus 2 500 euroa	52
6.1.3 Yhtiön nettovarallisuus 50 000 euroa	53
6.1.4 Yhtiön nettovarallisuus 500 000 euroa tai 1000 000 euroa	54

6.1.5 Yhtiön nettovarallisuus 1 875 000 euroa	57
7 POHDINTA	59
LÄHTEET	62

KUVIOT

Kuvio 1. Listaamattomasta yhtiöstä saadun osingon verotus 1.1.2014 alkaen (TVL 30.12.1992/1535 muokattu)	24
Kuvio 2. Listaamattomasta yhtiöstä saadun osingon verotus vuonna 2013 (TVL 30.12.1992/1535 muokattu)	25

TAULUKOT

Taulukko 1. Osakeyhtiölain mukaiset varojenjakotavat ja niiden verotus (Kukkonen & Walden 2014, 45 muokattu)	21
Taulukko 2. Osinkojen verotus vuosina 2013 ja 2014 osingon ollessa 60 000 euroa.	26
Taulukko 3. Osinkojen verotus vuosina 2013 ja 2014 osingon ollessa 150 000 euroa.	27
Taulukko 4. Alle 60 000 euron pääomatulo-osingon kokonaisverorasitus vuosina 2013 ja 2014.	29
Taulukko 5. Yli 60 000 euron pääomatulo-osingon kokonaisverorasitus vuosina 2013 ja 2014.	30
Taulukko 6. Ansiotulo-osingon kokonaisverorasitus vuosina 2013 ja 2014.	31
Taulukko 7. Osakaslainan vaikutus osinkojen verotukseen.	33
Taulukko 8. Pitkävaikutteisten menojen varallisuusarvo nettovarallisuudessa (Kukkonen 2010, 178 muokattu).	39
Taulukko 9. Osinkojen kokonaisverorasitus 2014 vuonna 2013 ja 2014 vuoden voitosta.	50
Taulukko 10. Osinkojen kokonaisverorasitus 10 000 euron voitosta negatiivisella nettovarallisuudella.	51
Taulukko 11. Osinkojen kokonaisverorasitus 5000 euron voitosta 2500 euron nettovarallisuudella.	52
Taulukko 12. Osinkojen kokonaisverorasitus 10 000 euron voitosta 50 000 euron nettovarallisuudella.	53
Taulukko 13. Osinkojen kokonaisverorasitus 50 000 euron voitosta 500 000 euron nettovarallisuudella.	54
Taulukko 14. Osinkojen kokonaisverorasitus 100 000 euron voitosta 1 000 000 euron nettovarallisuudella.	55

Taulukko 15. Osinkojen kokonaisverorasitus 500 000 euron voitosta 1 000 000 euron nettovarallisuudella.	56
Taulukko 16. Osinkojen kokonaisverorasitus 187 500 euron voitosta 1 875 000 euron nettovarallisuudella.	57

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön aiheena on voitonjako listaamattomasta yhtiöstä sekä osinkojen verotus osakkeenomistajan näkökulmasta. Listatut yhtiöt on rajattu työn ulkopuolelle. Työssä käsitellään osakeyhtiölain mukaisia varojenjakotapoja, listaamattoman yhtiön nettovarallisuuden laskentaa verotuksessa sekä keskittää käsittelemään varojenjakotavoista voitonjaon verotusta yksittäisen osakkeenomistajan näkökulmasta. Työn tarkoituksena on tarkastella mitä muutoksia vuoden 2014 yhtiö- ja osinkoverouudistus tuo osakkeenomistajan saamien osinkojen verotukseen sekä toisaalta mikä vaikutus yhtiön nettovarallisuuden tasolla on osinkojen verotukseen.

Listaamattomalla yhtiöllä tarkoitetaan tässä työssä osakeyhtiötä, jota ei ole julkisesti noteerattu eli yhtiötä, joka ei ole listattuna pörssiin. Osakkeenomistajalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä. Tässä työssä käsitellään vain luonnollisen henkilön henkilökohtaisen tulolähteen osinkojen verotusta; työn ulkopuolelle on rajattu maatalouteen ja elinkeinotoiminnan tulolähteeseen kuuluvien osinkojen verotus sekä elinkeinoyhtymien ja yhteisöjen saamien osinkojen verotus.

Työ on ajankohtainen, sillä yhtiö- ja osinkoverouudistus astui voimaan tammi-kuun 2014 alusta eli samaan aikaan kun tätä työtä on kirjoitettu. Aihe on valittu opinnäytetyön tekijän omasta mielenkiinnosta aihetta kohtaan. Opinnäytetyön tekijän mielenkiinto on kohdistunut siihen, mitkä seikat vaikuttavat listaamattoman osakeyhtiön nettovarallisuuden määrään sekä mikä merkitys nettovarallisuuden määrällä on osakkeenomistajan saamien osinkojen verotuksessa. Tällaisen työn tekeminen on oiva tapa syventää omia tietoja aiheesta.

Tämä opinnäytetyö on hyvä tietopaketti sellaisille listaamattomien osakeyhtiöiden osakkaille, jotka haluavat ymmärtää miten heidän saamansa osingot verotetaan ja mikä vaikutus yhtiön nettovarallisuuden tasolla on näiden osinkojen verotukseen. Työn keskeisimpinä lähteinä on käytetty Verohallinnon antamia ohjeita, ajankohtaista kirjallisuutta ja lakia. Aihetta on tutkittu perehtymällä kirjal-

lisuuteen sekä tekemällä laskelmia osinkojen verotuksesta ja nettovarallisuuden tason vaikutuksesta yhtiön ja osakkaan kokonaisverorasitukseen.

Osakeyhtiön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa omistajilleen. Yhtiön omistajia verotetaan erikseen yhtiön jakamista varoista. Yleisin varojenjakotapa osakeyhtiöissä on osingon jakaminen. Osinko jakaantuu osakkeenomistajalla pääomatulo-osinkoon ja ansiotulo-osinkoon. Siihen, minkä verran osinkoa voi nostaa pääomatulo-osinkona, vaikuttaa osinkoa jakavan yhtiön nettovarallisuus. Tässä työssä tarkastellaan esimerkkien avulla miten yhtiön nettovarallisuuden määrä vaikuttaa osakkeenomistajan saamien osinkojen verorasitukseen.

Osakeyhtiössä osakkaat voivat päättää olla nostamatta yhtiöstä voittovaroja, jolloin näiden varojen verorasitus on kulloinkin voimassa olevan yhteisöverokannan mukainen. Osakkaat voivat päättää vuosittain minkä verran yhtiöstä jaetaan voittoa tai kertyneitä voittovaroja eli minkä verran osinkotuloja osakkaalle tulee verotettavaksi. Osinkoverotukseen on tehty toistuvasti muutoksia ja muutokset ovat tulleet voimaan nopealla aikataululla, mikä vaikeuttaa osinkojen verokohtelun ennakoitavuutta.

2 OSAKEYHTIÖLAIN MUKAISET VAROJENJAKOTAVAT

Osakeyhtiölain (myöh. OYL) 5 §:n mukaan yhtiön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa osakkeenomistajille, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. Osakeyhtiölaissa on määriteltä kaikki lailliset tavat jakaa varoja osakkeenomistajille. Osakeyhtiössä osakkaat eivät vastaa henkilökohtaisesti yhtiön veloista. Osakeyhtiölaissa on säännelty niin voitonjakoa kuin myös muuta varojen jakoa. Varojenjaon sääntelyllä tavoitellaan yhtiön toimintakykyisyyden säilymistä, osakepääoman turvaamista ja muun sidotun pääoman pysyvyyttä. (Raunio ym. 2010, 11.)

Osakeyhtiön pääoma jakaantuu sidottuun ja vapaaseen omaan pääomaan. Osakepääoma, joka on listaamattomassa osakeyhtiössä vähintään 2 500 euroa, on yksi sidotun oman pääoman erä. Sidottua omaa pääomaa ovat lisäksi kirjanpitolain mukainen arvonnkorotusrahasto, käyvän arvon rahasto ja uudelleenarvostusrahasto sekä vanhan osakeyhtiölain aikana muodostuneet vara- ja ylikurssirahastot. Osakeyhtiön muut rahastot sekä tilikauden ja edellisten tilikausien voitto ovat vapaata omaa pääomaa. Varoja yhtiö voi jakaa vapaasta omasta pääomasta, kunhan siitä on vähennetty yhtiöjärjestyksen mukaiset jakokelvottomat erät. (OYL 21.7.2006/624; Verohallinto 2007.)

Osakeyhtiölain 13 luvun 1 §:n mukaiset tavat jakaa varoja osakkeenomistajille ovat:

- voitonjako (osinko) ja varojen jakaminen vapaan oman pääoman rahastosta
- osakepääoman alentaminen
- omien osakkeiden hankkiminen ja lunastaminen
- yhtiön purkaminen ja rekisteristä poistaminen. (OYL 21.7.2006/624.)

Osakeyhtiölaissa on säädetty, ettei varoja saa jakaa ennen yhtiön rekisteröimistä. Varoja ei myöskään saa jakaa, jos päätettäessä varojen jaosta tiedetään tai pitäisi tietää yhtiön olevan maksukyvytön tai varojen jaon aiheuttavan maksukyvyttömyyden. Jaettavissa olevien varojen määrä perustuu viimeksi vahvistet-

tuun tilinpäätökseen. Päätöstä tehtäessä pitää ottaa huomioon myös mahdolliset olennaiset muutokset yhtiön taloudellisessa asemassa, jotka ovat tapahtuneet tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen. (OYL 21.7.2006/624.)

Päätös varojen jakamisesta tehdään yhtiökokouksessa yhtiön hallituksen tekemän ehdotuksen perusteella. Varojenjakopäätöksestä on käytävä ilmi jaon määrä sekä mitä varoja jaetaan, jaetaanko osinkoa voittovaroista, vai jaetaanko varoja jostakin vapaan oman pääoman rahastosta. Varojenjakopäätöstä tehtäessä on oltava selvillä yhtiön maksukyvyistä. Yhtiön on oltava maksukykyinen riippumatta siitä mitä varoja jaetaan. Kun arvioidaan yhtiön maksukykyä, on otettava huomioon myös yhtiön tulevaisuuteen vaikuttavat seikat, kuten esimerkiksi erääntyvien velkojen määrä ja niiden suhde yhtiön rahoitusmahdollisuuksiin. (Tomperi 2011, 86–87.)

Yhtiökokous voi myös päättää lahjan antamisesta. Lahja voidaan antaa yleishyödylliseen tai siihen rinnastettavaan tarkoitukseen. Lahjan antamiselle on kuitenkin säädetty ehtoja. Lahjoituksen määrän on oltava kohtuullinen sen käyttötarkoitukseen, yhtiön tilaan ja muihin olosuhteisiin nähden. (Leppiniemi 2013, 126.)

Yhtiön vapaata omaa pääomaa voidaan jakaa laillisesti myös muulla kuin osakeyhtiölain 13 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla. Tämä on mahdollista ainoastaan kaikkien osakkeenomistajien suostumuksella. (Verohallinto 2007.)

Mikäli yhtiöllä ei ole ollut käytettävissä jakokelpoisia varoja tai varojenjaossa ei ole noudatettu varojenjako koskevia menettelysäännöksiä, on kyseessä laiton varojenjako. Laittomaksi varojenjaoksi katsotaan myös sellaiset liiketapahtumat, joilla ei ole liiketaloudellista perustetta ja joiden seurauksena yhtiön varat vähenyvät tai velat lisääntyvät. Arvioitaessa varojenjaon liiketaloudellista perustetta ei ole merkitystä sillä onko kyseinen liiketoimi osoittautunut myöhemmin tappiolliseksi. Merkitystä on tehdyn toimenpiteen perusteluilla eli ovatko liiketoimen syyt olleet liiketaloudelliset vai eivät. (Tomperi 2011, 86.)

2.1 Osingonjako ja varojen jakaminen vapaan oman pääoman rahastosta

Osinko eli voitonjako on yleisin tapa jakaa osakeyhtiöstä varoja. Osinkoa voidaan jakaa vain kertyneistä voittovaroista. Varojen jakaminen sijoitetun vapaan pääoman rahastosta tai muusta rahastosta on muuta varojenjako (Tomperi 2011, 87). Osinkojen jakaminen perustuu viimeksi vahvistettuun tilinpäätökseen. Jos yhtiöllä on velvollisuus valita tilintarkastaja, pitää tilinpäätöksen olla myös tilintarkastettu. Tilinpäätöksen ei tarvitse olla viimeksi päättyneeltä tilikaudelta, osinkoa voidaan jakaa myös välitilinpäätöksen perusteella meneillään olevalta tilikaudelta. Yhtiö voi tehdä tilikauden aikana monta osingonjakopäätöstä. Osakkaan kannalta ei ole merkitystä sillä jaetaanko osinkoa päättyneeltä tilikaudelta vai meneillään olevalta tilikaudelta. Luonnollisen henkilön verotuksessa kaikki verovuoden aikana saadut osingot ovat sen verovuoden tuloa, jona ne ovat olleet nostettavissa. (Kyläkallio 2012; Verohallinto 2013 a.)

Osakeyhtiölaissa on määritelty osakkeiden yhtäläisyydestä ja erilaisuudesta. Yhtiöllä voi olla oikeuksiltaan tai velvollisuuksiltaan toisistaan poikkeavia osakkeita. Erot osakkeiden välillä on kirjattava yhtiöjärjestykseen. Erilaisuuden perusteena voi olla osinko-oikeus, oikeus yhtiön varoihin tai äänimäärä. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että osinkoa voidaan jakaa osakkeille eri määrät yhtiöjärjestyksen määräysten mukaisesti. (OYL 21.7.2006/624; Leppiniemi & Walden 2010, 178.)

Vapaata omaa pääomaa voidaan osakeyhtiöstä jakaa muutoinkin kuin yhtiöjärjestyksen perusteella tai osakeomistussuhteessa. Näin voidaan menetellä vain kaikkien osakkeenomistajien suostumuksella. Osakas voi esimerkiksi luopua hänelle kuuluvasta osingosta toisen osakkaan hyväksi. Osinkotulo verotetaan kuitenkin osingosta luopuneen osakkaan tulona. Osakkaan, joka saa osingon, katsotaan saaneen lahjan osingosta luopuneelta osakkaalta. (Tomperi 2010, 62–64.)

Osakeyhtiölain 8 luvun 2 §:n mukaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon merkitään se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota perustamissopimuksen tai osakeantipäätöksen mukaan ei merkitä osakepääomaan ja jota ei kir-

janpitolain mukaan merkitä vieraaseen pääomaan, sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon (OYL 21.7.2006/624). Kyseiseen rahastoon on voinut kertyä varoja osakkeenomistajien vastikkeettomista sijoituksista yhtiöön, edellisten tilikausien voittovaroista ja omien osakkeiden luovutuksesta kertyneestä määrästä. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon merkitään myös osakepääoman alentamisesta kertyneet varat, joita ei käytetä tappion kattamiseen tai varojen jakamiseen. (Verohallinto 2007.)

Varojen jakaminen sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta vaatii yhtiökouksen päätöksen. Jaettaessa varoja rahastosta on yhtiön selvitettävä jaettaanko voittovaroja vai onko kyseessä pääoman palauttaminen. Pääomapalautuksena on pidetty sellaisia varoja, jotka ovat syntyneet pääomasijoituksista. Voittovarojen jakamiseen sovelletaan osinkoja koskevia säännöksiä. Jos rahasto koostuu voittovaroista ja pääomasijoituksista, varojenjako tapahtuu rahastoon merkittyjen voittovarojen ja pääomasijoitusten suhteessa. Yhtiö ei siis voi päättää jakavansa sijoitetusta vapaasta omasta pääomasta esimerkiksi vain voittovaroja. (Tomperi 2010, 63.)

Vähemmistöosinko

Osakkeenomistajat, joilla on vähintään kymmenen prosenttia kaikista osakkeista, voivat vaatia jaettavaksi vähintään puolet tilikauden voitosta. Tilikauden voitosta pitää ensin vähentää yhtiöjärjestyksessä määritellyt jakamatta jätettävät varat. Vaatimus voiton jaosta pitää esittää varsinaisessa yhtiökokouksessa ennen voitonjakoa koskevaa päätöksentekoa. Vähemmistöosakkaiden vaatimuksesta voidaan kuitenkin jakaa korkeintaan kahdeksan prosenttia yhtiön omasta pääomasta. Voitonjakopäätöstä tehtäessä huomioon pitää ottaa velkojien suoja, yhtiön jakokelpoisten varojen riittävyys ja yhtiön maksukykyisyys. Jaettavasta määrästä pitää vähentää tilikauden aikana jo mahdollisesti jaetut osingot. (OYL 21.7.2006/624; Kyläkallio 2012.)

Esimerkki 1. Yhtiön tilikauden voitto on 10 000 euroa, josta puolet on 5 000 euroa. Yhtiön oma pääoma on 43 000 euroa, josta kahdeksan pro-

senttia on 3440 euroa. Jos vähemmistöosakkaat niin vaatii, on yhtiön jaettava osinkona 3440 euroa. (Tomperi 2011, 88.)

Varojenjakoin natura

Osakeyhtiölaissa ei ole säädetty, että varojenjaon pitäisi tapahtua rahana. Varoja voidaan näin ollen jakaa myös muuna omaisuutena eli in natura. Jos varoja jaetaan muuna omaisuutena, tarvitaan siihen kaikkien osakkeenomistajien suostumus. Varojenjakoin natura arvostetaan verotuksessa käypään arvoon. (Immonen ym. 2011, 164.)

Esimerkki 2. Matti Mallikas ja Teppo Teuvonen omistavat puoliksi osakeyhtiö Mate Oy:n. Yhtiökokouksessa on päätetty jakaa osinkoa 150 000 euroa. Tämä tarkoittaa siis 75 000 euroa kummallekin osakkeenomistajalle. Maksun Matti saa rahana, mutta Tepolle päätetään antaa maksuksi osakehuoneisto, jonka arvo taseessa on 75 000 euroa. Osakehuoneiston käypä arvo on 100 000 euroa. (Immonen ym. 2011, 164 muokattu.)

Edellä kuvatun varojenjaon seurauksena yhtiön tase pienenee 150 000 euroa. Kuitenkin yhtiön todelliset varat vähenevät 175 000 euron verran, mikä tulee ottaa huomioon kun arvioidaan yhtiön maksukykyä. (Immonen ym. 2011, 164.)

2.2 Omien osakkeiden hankkiminen ja lunastaminen

Osakeyhtiölain luvussa 15 säädetään omien osakkeiden hankkimisesta ja lunastamisesta. Päätös omien osakkeiden hankkimisesta tai lunastamisesta tehdään yhtiökokouksessa (OYL 21.7.2006/624). Omien osakkeiden hankkimisessa yhtiö tarjoutuu ostamaan osakkeitaan vapaaehtoisesti. Omien osakkeiden lunastamisessa taas yhtiö ottaa osakkeet itselleen pakolla joko vastikkeellisesti tai vastikkeetta. Osakkeiden lunastamiseen voi johtaa esimerkiksi yhtiöjärjestykseen sisällytetty lunastuslauseke. Lunastuslausekkeessa voi olla määritelty yhtiön etuoikeus osakkeisiin osakkeiden siirtyessä uudelle omistajalle. Yhtiö voi ottaa osakkeitaan myös pantiksi. Omien osakkeiden hankkimisen ja lunastami-

sen rajoituksena on, ettei listaamaton osakeyhtiö saa hankkia tai lunastaa kaikkia omia osakkeita. Osakkeet, jotka yhtiö on hankkinut, lunastanut tai saanut muulla tavalla, yhtiö voi pitää itsellään, mitätöidä tai luovuttaa edelleen. (Raunio ym. 2010, 19; Tomperi 2011, 92.)

Yhtiö voi käyttää osakkeiden hankkimiseen tai lunastamiseen vapaata omaa pääomaa. Velkojien suojaamisen kautta voidaan osakkeiden hankintaan käyttää myös sidottua omaa pääomaa. Täysin jakokelvottomat rahastot, kuten arvonorotusrahasto ja käyvän arvon rahasto, eivät ole käytettävissä edes velkojien suojaamisen noudattaen. Mikäli hankitut osakkeet mitätöidään, on mitätöinti ilmoitettava rekisteröitäväksi. Mikäli taas yhtiö luovuttaa omia osakkeita edelleen, on kysymyksessä osakeanti. (Tomperi 2011, 93.)

2.3 Osakepääoman alentaminen

Osakeyhtiölain 14 luvun 1 §:n mukaan osakepääomaa voidaan alentaa yhtiökokouksen päätöksellä. Osakepääomaa ei kuitenkaan saa alentaa alle 2 500 euron eli pienemmäksi kuin osakeyhtiölaissa määritelly vähimmäisosakepääoma. Osakepääomaa voidaan alentaa seuraavista syistä:

1. osakepääoma käytetään sellaisen tappion kattamiseen, johon vapaa oma pääoma ei riitä
2. osakepääomaa jaetaan osakkeenomistajille
3. osakepääomaa siirretään vapaan oman pääoman rahastoon. (OYL 21.7.2006/624.)

Jos osakepääoman alentamisen syy on tappioiden kattaminen, saadaan seuraavan kolmen vuoden aikana jakaa vapaata omaa pääomaa vain velkojien suojaamisen kautta. Velkojien suojaamisen noudatettava myös jos osakepääoman alentamiselle on muu syy kuin tappioiden kattaminen. Velkojien suojaamisen yhteydessä velkojat voivat vastustaa yhtiön osakepääoman alentamista, paitsi jos osakepääoman alentamisen syy on tappioiden kattaminen. (OYL 21.7.2006/624; Tomperi 2011, 90.)

Velkojensuojamenettely edellyttää, että päätös osakepääoman alentamisesta rekisteröidään, jolloin rekisteriviranomainen antaa velkojille kuulutuksen. Osakepääoman alentaminen rekisteröidään, jollei kukaan velkojista ole sitä vastustanut kuulutuksessa mainittuun määräpäivään mennessä. Jos osakepääoman alentaminen johtuu tappioiden kattamisesta, rekisteröidään se ilman velkojensuojamenettelyä. Osakepääoman alentaminen mahdollistaa käytännössä myös osakepääoman eli sidotun oman pääoman jakamisen osakkeenomistajille, vaikkakin velkojensuojamenettelyn kautta. Kokonaan jakokelvottomia sidotun oman pääoma rahastoja ovat kuitenkin arvonkorotusrahasto ja käyvän arvon rahasto. (Tomperi 2011, 90, 92.)

2.4 Varojen jako yhtiön purkautuessa

Yhtiö voidaan purkaa vapaaehtoisesti, jolloin yhtiön varat voidaan jakaa osakkeenomistajille. Yhtiön vapaaehtoiseen purkamiseen tarvitaan selvitysmenettely. Selvitystilaan asettamisesta päättää yhtiökokous. Asetettaessa yhtiö selvitystilaan, määrätään yhtiön asioita hoitamaan selvitysmies. Päätös selvitystilasta ja selvitysmiehestä on ilmoitettava rekisteröitäväksi. Selvitysmies hakee rekisteriviranomaiselta julkisen haasteen yhtiön velkojille. Kun julkisen haasteen määräpäivä on mennyt, hoitaa selvitysmies tiedossa olevien velkojen maksun ja jakaa yhtiön omaisuuden. (Raunio ym. 2010, 21–22.)

Selvitysmies antaa lopputilityksen kun selvitystehtävä on hoidettu. Lopputilitys sisältää kertomuksen koko selvitysmenettelystä. Kertomuksessa selvitetään yhtiön omaisuuden jako ja sen liitteenä on selvitystilan ajalta laadittu tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus. Osakkeenomistajat tarkastavat lopputilityksen yhtiökokouksessa. Yhtiö katsotaan purkautuneen, kun selvitysmies on esittänyt lopputilityksen yhtiökokouksessa. Yhtiön purkautuminen on ilmoitettava rekisteröitäväksi. (Raunio ym. 2010, 21–22.)

Osakkaan katsotaan saaneen jako-osan kun yhtiö on purkautunut. Osakkaalle syntyy luovutusvoittoa jos osakeyhtiöstä saatu jako-osa on hänen omistamiensa osakkeiden hankintamenoa suurempi. Osakkaan verotuksessa purkautuvan

yhtiön osakkeiden luovutushinnaksi katsotaan jaettavan omaisuuden käypä arvo. (Verohallinto 2012.)

2.5 Osakaslainat ja muut lähipiirilainat

Yhtiö voi antaa lainoja osakkeenomistajille, yhtiön johdolle ja heidän lähipiirille. Lähipiiriin katsotaan kuuluvan sellaisen luonnollisen tai juridisen henkilön, jolla on määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa päätöksenteossa, joka koskee yhtiön taloutta tai liiketoimintaa. Lähipiirilainoihin sovelletaan yleisiä laissa määriteltäviä säännöksiä. Varojenjako koskevien säännösten lisäksi sovellettavaksi tulee voiton tuottamisen tarkoitus, liiketaloudellisten periaatteiden noudattaminen ja osakkaiden yhdenvertaisuus. Yhtiön toiminnan kannalta on harvoin tarkoituksenmukaista lainata suuria summia rahaa osakkeenomistajalle tai johdon jäsenelle. Osakkaiden yhdenvertaisuusperiaate ei toteudu jos lainaa annetaan vain yhdelle osakkaalle. (Raunio ym. 2010, 21; Tomperi 2011, 89.)

Kuten muussakin varojenjaossa on lähipiirilainan antamisessa edellytyksenä jakokelpoisen oman pääoman olemassaolo. Lähipiirille annettu laina ei myöskään saa vaarantaa yhtiön maksukykyä. Osakeyhtiölaissa on erikseen säädetty, että yhtiön lähipiirilainoista on oltava maininta toimintakertomuksessa jos rahalainat, vastuut ja vastuusitoumukset ovat yhteensä enemmän kuin 20 000 euroa tai viisi prosenttia yhtiön taseen omasta pääomasta. (OYL 21.7.2006/624; Tomperi 2011, 89.)

TVL 53 a §:n mukaan rahalaina, joka on saatu verovuoden aikana ja on verovuoden lopussa vielä maksamatta, on luonnollisen henkilön veronalaista pääomatuloa. Edellytyksenä on että osakas ja hänen perheenjäsenensä tai he yhdessä omistavat suoraan tai välillisesti vähintään 10 prosenttia yhtiön osakkeista tai heillä on vastaava osuus yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Käytännössä siis verotettavan lainan saajan ei tarvitse olla osakkaana yhtiössä, riittää että hänen perheenjäsentensä omistusosuus täyttää edellä mainitut edellytykset. Laina verotetaan pääomatulona siltä osin kun se on verovuoden lopussa maksamatta. (TVL 30.12.1992/1535.)

TVL 54 c §:n mukaan verovelvollisella on oikeus vähentää tulonhankkimis-
menona pääomatuloistaan 53 a §:n nojalla tuloksi luetusta osakaslainasta ta-
kaisin maksamansa määrä, jos maksu on suoritettu viimeistään viidentenä ve-
rovuonna lainan nostamisvuoden jälkeen. Osakaslainalle on maksettava korkoa
siltä osin kuin se on saatu ja maksettu takaisin saman kalenterivuoden aikana.
Kuitenkaan sellaiselle osakaslainalle, joka on verotettu pääomatulona, ei vero-
tuskäytännössä ole vaadittu koronmaksua. TVL 53 a §:n säännöksiä sovelle-
taan 3.4.1998 tai sen jälkeen saatuihin lainoihin. Tätä aikaisemmin nostetusta
lainasta on perittävä korkoa. (TVL 30.12.1992/1535; KPMG 2012, 720.)

2.6 Laiton varojenjakko

Osakeyhtiölaissa on määritetty millä tavalla yhtiöstä voidaan jakaa varoja osak-
keenomistajille. Jaettaessa varoja muulla kuin laissa säädetyllä tavalla, on ky-
seessä laitton varojenjakko, joka voi johtaa saatujen varojen palautusvelvollisuu-
teen. Laitonta varojenjako on esimerkiksi varojen jakaminen tilanteessa, jossa
yhtiöllä ei ole ollut jakokelpoisia varoja. Laitton varojenjakko voidaan verotukses-
sa katsoa peiteltyksi osingoksi. Peiteltyä osinkoa on esimerkiksi yhtiön omai-
suuden myynti osakkaalle alihintaan tai omaisuuden ostaminen osakkaalta yli-
hintaan. (Tomperi 2010, 64; KPMG 2012, 186.)

Laitonta varojenjako on myös sellainen varojenjakko, joka vaarantaa yhtiön
maksukyvyn tai varoja on jaettu ilman liiketaloudellista perustetta. Velan an-
teeksi antaminen ilman liiketaloudellista syytä saattaa olla laitonta varojenjako.
Tällainen tilanne voi syntyä jos yhtiö antaa anteeksi sellaisen saamisen, mikä ei
ole arvoton, kun otetaan huomioon velallisen taloudellinen asema. Tärkein kri-
teeri arvioitaessa varojenjaon laillisuutta on se, löytyvätkö kyseiselle liiketoimel-
le liiketaloudelliset perustelut vai ei. Liiketaloudellisten perusteluiden arvioin-
neissa otetaan huomioon yhtiön toiminnan tarkoitus tuottaa voittoa osakkeen-
omistajilleen. Kuten jo edellä todettiin, voi laitton varojenjakko johtaa varojen pa-
lauttamiseen korkoineen. Laittomasta varojenjaosta voi seurata myös jakoon

osallistuneille velvollisuus korvata yhtiölle tai velkojille aiheutunut vahinko ja myös rangaistussanktio. (Immonen ym. 2011, 173–174.)

3 OSAKEYHTIÖN VOITONJAON VEROTUS

Kun yhtiössä päätetään osingonjaosta, pitää huomioida ainakin seuraavat seikat:

- osakeyhtiölain vaatimukset
- milloin osinko verotetaan osingonsaajalla
- mikä tase on osingonjaon laskennan perusteena
- osakaskohtaisten oikaisujen määrä ja laskuhetki
- osingonsaajien henkilökohtaiset verovähennykset
- osingonsaajan muiden ansiotulojen määrä, mikäli osinkoa jaetaan niin paljon, että osa osingosta on ansiotulona verotettavaa
- yhtiön omistuspohjassa tapahtuneet tai suunnitteilla olevat muutokset
- muut pääomatulot, mikäli verotettavia pääomatuloja on enemmän kuin 40 000 euroa vuodessa, mikäli osa osingosta verotetaan pääomatulona. (Koponen 2013, 271.)

Osakkaan saama osinkotulo verotetaan aina sen vuoden tulona jolloin osinko on ollut osingonjakopäätöksen mukaan nostettavissa. Jos osingonjakopäätöksessä ei erikseen ole mainittu osinkojen nostopäivämäärää, katsotaan osinkojen olevan nostettavissa heti yhtiökokouksen jälkeen. Yhtiö voi myös päättää jakaa osinkoa monessa erässä. Osakkaan osinkotulojen verotuksen kannalta merkitystä on sillä, milloin osinko on ollut nostettavissa, eikä sillä milloin osinko maksetaan. (Verohallinto 2014 b.) Osinko verotetaan osakkaan tulona silloinkin, kun yhtiöllä ei ole likvidejä rahavaroja osinkojen jakoon. Siinä tapauksessa osinko jää osakkaalle velaksi ja tämä velka pienentää yhtiön nettovarallisuutta. (Koponen 2013, 275.)

Laskettaessa osakkaan saamien osinkojen verokohtelua, käytetään laskentapohjana osakkeen matemaattista arvoa. Osakkeen matemaattinen arvo lasketaan edellisen vuoden aikana päättyneen tilikauden tilinpäätöksen perusteella. Yhtiöillä, joiden tilikausi poikkeaa kalenterivuodesta, on mahdollista suunnitella osinkojen nostoajankohdan avulla, minkä vuoden tilinpäätös on osakkeen ma-

temaattisen arvon laskennan pohjana. Yhtiö voi jakaa osinkoa myös välitilinpäätöksen perusteella, mutta se ei vaikuta osakkaan verotukseen, osinko on osakkaalle aina sen vuoden tuloa, jona se on ollut nostettavissa. Osakkaan verotuksessa kaikkien samana verovuotena maksettujen osinkojen verovapaan osuuden laskenta perustuu edellisen verovuoden aikana päättyneen tilikauden tilinpäätökseen. (Kukkonen & Walden 2014, 51.)

Esimerkki 3. Yhtiön tilikausi on 1.3.2013 – 28.2.2014, osinko on osingonjakopäätöksen mukaan nostettavissa 1.4.2014. Osakkeen matemaattinen arvo perustuu 28.2.2013 tilinpäätökseen. Osakkaan verotuksessa osinko on vuoden 2014 tuloa. Jos yhtiökokouksessa päätettäisiin jakaa tämä osinko vasta 1.1.2015, laskettaisiin osakkeen matemaattinen arvo 28.2.2014 tilinpäätöksen perusteella. (Kukkonen & Walden 2014, 51.)

Mikäli osakas työskentelee yhtiössä, on osakkaalle mahdollista maksaa palkkaa. Palkka on yhtiön verotuksessa vähennyskelpoinen erä, osinko taas ei. Pienillä tulotasoilla voi palkan verotus olla jopa huokeampi kuin huojenusalueella olevan osingon verotus, sillä yhtiö on maksanut jo voitostaan yhteisöveron. Palkanmaksun yhteydessä kannattaa yhtiön ottaa huomioon myös muut palkan sivukulut. (Koponen 2013, 273.)

3.1 Osakeyhtiölain mukaisten varojenjakotapojen verotus

Tässä työssä keskitytään käsittelemään listaamattoman osakeyhtiön voitonjaon verotusta. Varojenjaon verotuksesta kokonaiskuvan saamiseksi on taulukossa 1 tuotu esille myös muiden varojenjakotapojen verokohtelu.

Taulukko 1. Osakeyhtiölain mukaiset varojenjakotavat ja niiden verotus (Kukkonen & Walden 2014, 45 muokattu)

<u>Varojenjakomuodot osakeyhtiölain mukaan</u>	<u>Verokohtelu osakkaalla</u>
Voitonjako osinkona	Tavallinen osinkoverotus nettovarallisuuden nojalla tai työperäisen osingon verotus
Vapaan oman pääoman rahaston jakaminen (SVOP)	Pääomanpalautuksen verotus eli luovutusvoiton verotus tai osinkoverotus
Sidotun oman pääoman alentaminen	Luovutusvoiton verotus, peitellyn osingon riski
Omien osakkeiden lunastaminen tai osto	Luovutusvoiton verotus, peitellyn osingon riski
Varojenjako yhtiön purussa tai poistossa rekisteristä	Luovutusvoiton verotus

Taulukko 1 havainnollistaa osakeyhtiölain mukaisten varojenjakotapojen verotusta. Vuoden 2014 alusta voimaan tullut yhtiö- ja osinkoverouudistus on tuonut

muutoksia osingonjaon verotuksen lisäksi myös varojenjakoön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta. Varojen jakaminen sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta verotetaan uusien säännösten mukaisesti pääsääntöisesti osinkona. Varojenjako voidaan kuitenkin verottaa luovutuksena jos osakkeenomistajalle palautetaan hänen tekemänsä pääomasijoitus kymmenen vuoden kuluessa sijoituksen tekemisestä. Näitä uusia säännöksiä sovelletaan 1.1.2014 alkaen. Tästä on kuitenkin poikkeus. Jos yhtiöstä jaetaan ennen lain voimaan tuloa tehtyjä pääomasijoituksia, sovelletaan uusia säännöksiä vasta 1.1.2016 alkaen. (Verohallinto 2013 c.)

3.2 Osingonjaon verotus

Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän saamat osinkotulot verotetaan eri tavalla riippuen siitä onko osinko saatu listatusta vai listaamattomasta yhtiöstä. Myös osinkoa jakavan yhtiön kotipaikan valtiolla on vaikutusta osinkotulojen verotuksen kannalta. Jos osinko saadaan toisesta EU-valtiosta tai verosopimusvaltiosta, verotetaan saatu osinko samojen säännösten mukaan kuin suomalaisesta yhtiöstä saatu osinko. Saatu osinko on kokonaan veronalaista ansiotuloa jos osinko saadaan muusta kuin EU- tai verosopimusvaltiosta. Luonnollisen henkilön kohdalla osinko on aina sen verovuoden tuloa, jolloin se on yhtiökokouksen tekemän päätöksen mukaan nostettavissa. Asiaan ei vaikuta jaetaanko osinkoa päättäneeltä vai meneillään olevalta tilikaudelta. (Leppiniemi 2013, 126–127; Verohallinto 2014 b.)

Esimerkki 4. Yhtiön tilikausi päättyy 31.12.2013. Osingonjakopäätös tehdään 30.4.2014 ja osinko on nostettavissa heti. Osakkaalle osinko on vuoden 2014 tuloa. Osakkeen matemaattinen arvo lasketaan yhtiön vuoden 2013 taseen perusteella.

Yhtiön tilikausi päättyy 30.6.2013. Osinko maksetaan vuonna 2014. Osakkaalle osinko on vuoden 2014 tuloa. Osakkeen matemaattinen arvo lasketaan 30.6.2013 päättäneen tilikauden taseen perusteella. (Verohallinto 2014 b.)

Vuoden 2014 alusta myös listaamattoman osakeyhtiön on toimitettava ennakonpidätys jakamastaan osingosta, jos osinkoa jaetaan luonnolliselle henkilölle tai kuolinpesälle. Aikaisemmin vain listattujen yhtiöiden maksamista osingoista toimitettiin ennakonpidätys. Jos osinko maksetaan muulle kuin luonnolliselle henkilölle tai kuolinpesälle, ei ennakonpidätystä tarvitse toimittaa. Osinkoverotuksen uusia säännöksiä sovelletaan sellaisiin osinkoihin, jotka ovat nostettavissa 1.1.2014 tai sen jälkeen. (Verohallinto 2013 b.)

Esimerkki 5. Listaamaton osakeyhtiö on päättänyt vuonna 2013 jakaa osakkailleen osinkoa 50 000 euroa. Osinko on ollut nostettavissa jo vuoden 2013 aikana. Näin ollen osinkoihin sovelletaan vuoden 2013 lainsäädäntöä, eikä ennakonpidätystä toimiteta. Merkitystä ei ole sillä nostaako osakkeenomistaja osingot jo vuonna 2013 vai vasta seuraavana vuonna 2014.

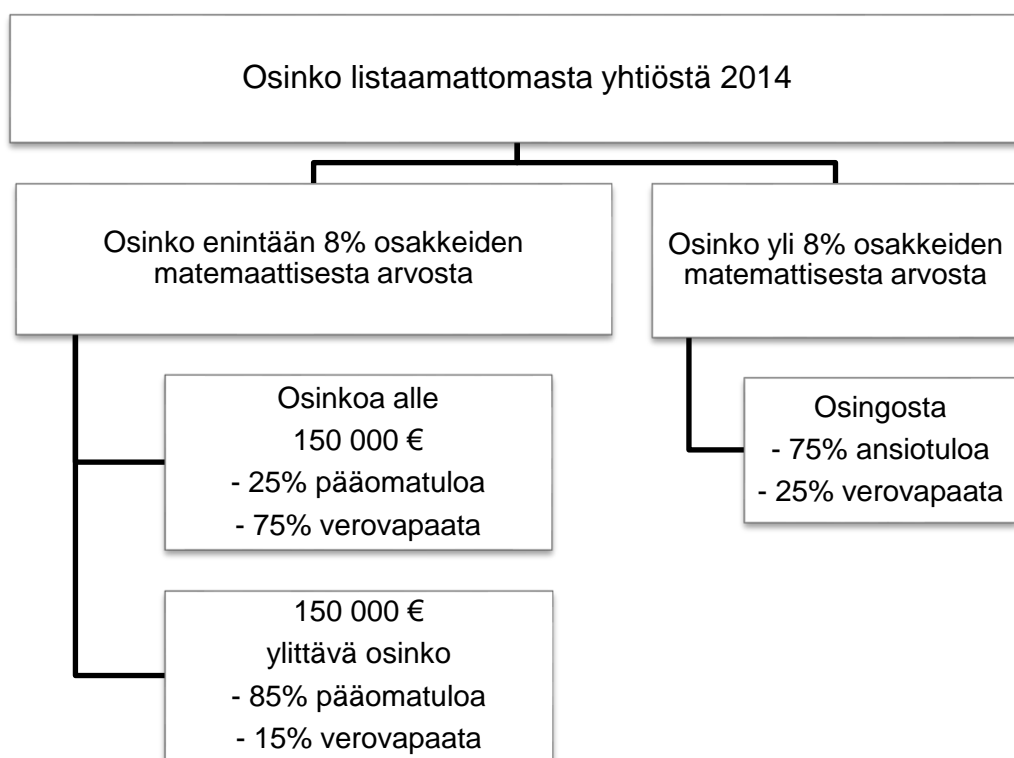
Listaamaton osakeyhtiö on päättänyt 15.11.2013 jakaa osinkoa osakkeenomistajilleen 50 000 euroa. Osinko on tehdyn päätöksen mukaisesti nostettavissa 15.1.2014 alkaen. Näihin osinkoihin sovelletaan vuoden 2014 lainsäädäntöä ja näin ollen niistä pidätetään myös ennakonpidätys. (Verohallinto 2013 b.)

Jos osingonsaaja ei toimita muutosverokorttia, toimitetaan ennakonpidätys 1.1.2014 alkaen seuraavasti:

- julkisesti noteerattujen yhtiöiden maksamista osingoista 25,5 prosenttia. Vuoden 2013 loppuun asti ennakonpidätysprosentti oli 21
- muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön maksamista osingoista 7,5 prosenttia alle 150 000 euron osingoista ja 27 prosenttia yli 150 000 euron osingoista. Osinkoa jakavan yhtiön on seurattava samalle osingonsaajalle maksamiensa osinkojen 150 000 euron rajan ylittymistä. (Verohallinto 2014 b; Verohallinto 2013 b.)

Luonnollisen henkilön verotuksessa osinkoverouudistuksen suurin muutos vuoteen 2013 verrattuna on 60 000 euron verovapaan osuuden poistuminen kokonaan. TVL 33 b §:n mukaan pääomatulo-osinkoa on osingonsaajan omistamien osakkeiden matemaattiselle arvolle laskettu 8 prosentin vuotuinen tuotto. Pää-

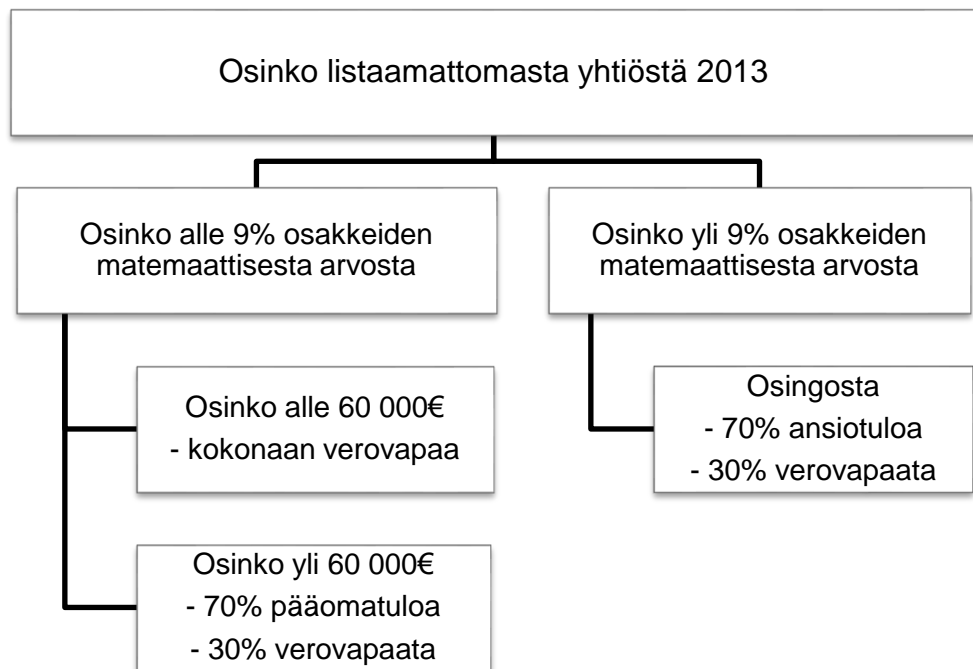
omatulo-osingoista on 150 000 euroon saakka veronalaista pääomatuloa 25 prosenttia ja verovapaata 75 prosenttia. Jos osinkojen määrä ylittää 150 000 euroa on ylimenevästä osasta veronalaista pääomatuloa 85 prosenttia ja verovapaata tuloa 15 prosenttia. Kyseinen 150 000 euron raja ei ole yhtiökohtainen vaan verovelvolliskohtainen. Sellainen osinko, mikä ylittää osakkeiden matemaattiselle arvolle lasketun 8 prosentin vuotuisen tuoton on ansiotulo-osinkoa. Ansiotulo-osingosta 75 prosenttia on veronalaista ansiotuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa. (TVL 30.12.1992/1535; Verohallinto 2014 b.) Luonnollisen henkilön vuonna 2014 saadun osinkotulon verotusta on havainnollistettu kuviossa 1.

Kuvio 1. Listaamattomasta yhtiöstä saadun osingon verotus 1.1.2014 alkaen (TVL 30.12.1992/1535 muokattu).

Vertailun vuoksi esitetään samanlainen kuvio vuonna 2013 jaettujen osinkojen verotuksesta.

Kuvio 2. Listaamattomasta yhtiöstä saadun osingon verotus vuonna 2013 (TVL 30.12.1992/1535 muokattu).

Kuviot 1 ja 2 havainnollistavat hyvin millä tavalla osinkoverotus on muuttunut vuoden 2014 voimaan tulleen osinkoverouudistuksen seurauksena.

3.2.1 Osinkoverouudistuksen vaikutus osakkaalle

Seuraavaksi tarkastellaan esimerkkien valossa mitä muutoksia vuoden 2014 osinkoverouudistus on tuonut osakkaan listaamattomasta yhtiöstä saamien osinkojen verotukseen. Taulukosta 2 nähdään miten osinkoverouudistus on vaikuttanut osakkaan verotukseen 60 000 euron pääomatulo-osingoissa.

Esimerkki 6. Ossi Osakas omistaa X Oy:stä 100 osaketta. X Oy:n netto-varallisuus on 1 875 000 euroa eli yhden osakkeen matemaattinen arvo on 18 750 euroa. X Oy jakaa osinkoa Ossi Osakkaalle 60 000 euroa.

Taulukko 2. Osinkojen verotus vuosina 2013 ja 2014 osingon ollessa 60 000 euroa.

Ossi Osakkaan osinkotulojen verotus 2013 ja 2014		
	Vuosi 2013	Vuosi 2014
Osinko	60 000,00 €	60 000,00 €
Osakkeiden matemaattinen arvo	1 875 000,00 €	1 875 000,00 €
Pääomatulo-osinko maksimissaan 9%/8%	168 750,00 €	150 000,00 €
Jaettu pääomatulo-osinko	60 000,00 €	60 000,00 €
Pääomatuloa	- €	15 000,00 €
Verovapaata	60 000,00 €	45 000,00 €
Jaettu ansiotulo-osinko	- €	- €
Ansiotuloa	- €	- €
Verovapaata	- €	- €
Ossin verotuksessa osingosta on		
Pääomatuloa	- €	15 000,00 €
Ansiotuloa	- €	- €
Verovapaa	60 000,00 €	45 000,00 €
Osinko yhteensä	60 000,00 €	60 000,00 €
Ossin maksamat verot	- €	4 500,00 €
Verorasitus	0,0 %	7,5 %

Kuten taulukko 2 osoittaa on 60 000 euron pääomatulo-osinkojen verotus osakkaalle vuonna 2014 kireämpää kuin vuonna 2013.

Esimerkki 7. Ossi Osakas omistaa X Oy:stä 100 osaketta. X Oy:n netto-varallisuus on 1 875 000 euroa eli yhden osakkeen matemaattinen arvo on 18 750 euroa. X Oy jakaa osinkoa Ossi Osakkaalle 150 000 euroa.

Ossi Osakkaan 150 000 euron pääomatulo-osinkojen verotus vuosina 2013 ja 2014 ilmenee taulukosta 3.

Taulukko 3. Osinkojen verotus vuosina 2013 ja 2014 osingon ollessa 150 000 euroa.

Ossi Osakkaan osinkotulojen verotus 2013 ja 2014		
	Vuosi 2013	Vuosi 2014
Osinko	150 000,00 €	150 000,00 €
Osakkeiden matemaattinen arvo	1 875 000,00 €	1 875 000,00 €
Pääomatulo-osinko maksimissaan 9%/8%	168 750,00 €	150 000,00 €
Jaettu pääomatulo-osinko	150 000,00 €	150 000,00 €
Pääomatuloa	63 000,00 €	37 500,00 €
Verovapaata	87 000,00 €	112 500,00 €
Jaettu ansiotulo-osinko	- €	- €
Ansiotuloa	- €	- €
Verovapaata	- €	- €
Ossi Osakkaan saamat osingot		
Pääomatuloa	63 000,00 €	37 500,00 €
Ansiotuloa	- €	- €
Verovapaa	87 000,00 €	112 500,00 €
Osinko yhteensä	150 000,00 €	150 000,00 €
Ossin maksamat verot	19 160,00 €	11 250,00 €
Verorasitus	12,8 %	7,5 %

Taulukosta 3 havaitaan, että osakkaan verotus on vuonna 2014 huokeampaa kuin 2013, jos pääomatulo-osinkoa jaetaan 150 000 euroa. Kuten edellä esitetyistä esimerkit osoittavat, listaamattomasta yhtiöstä saatujen osinkojen kohdalla ei pystytä yksiselitteisesti sanomaan onko verotus kiristynyt vai keventynyt

vuoden 2014 osinkoverouudistuksen vaikutuksesta. Jos otetaan huomioon ainoastaan osakkaalle aiheutuva verorasitus, voidaan sanoa, että verotus on kiristynyt kun pääomatulo-osinkoa jaetaan 60 000 euroa. Pääomatuloina verotettavien osinkojen verotus on keventynyt kun osinkoa jaetaan 150 000 euroa. Ansiotuloina verotettavien osinkojen verorasitus osakkaalle riippuu osakkaan saamien muiden ansiotulojen määrästä. Osinkotulojen osakkaalle aiheutuvaa verorasitusta pitää tarkastella tapauskohtaisesti.

Lähtökohtaisesta yhtiöstä kannattaa vuosittain jakaa huojuennusalueella olevan osingon määrä. Vuonna 2014 tämän merkitsee kahdeksan prosentin osuutta yhtiön nettovarallisuudesta. Pääosin verovapaaseen osinkoon kohdistuva pääomatulovero on ainoastaan 7,5 % - 8 %. (Kukkonen & Walden 2014, 83.)

3.2.2 Osinkoverouudistuksen vaikutus osakkaalle ja yhtiölle

Osinkoverouudistuksen myötä verotus on kiristynyt kun osinkoa jaetaan alle kahdeksan prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta ja alle 60 000 euroa. Osinkojen verotus taas on keventynyt ansiotulona verotettavien osinkojen ja sellaisten pääomatulona verotettavien osinkojen osalta, joiden määrä osakasta kohden on 60 000 – 150 000 euroa. (Korpela 2013.) Seuraavissa esimerkeissä tarkastellaan osinkoverouudistuksen vaikutusta osakkaan ja yhtiön kokonaisverorasituksen näkökulmasta. Esimerkeissä käytetyllä yhtiön bruttovoitolla tarkoitetaan yhtiön voittoa ennen veroja. Taulukossa 4 havainnollistetaan alle 60 000 euron pääomatulo-osinkojen verorasitusta yhtiölle ja osakkaalle vuosina 2013 ja 2014.

Esimerkki 8. Ossi Osakas omistaa yhtiö X Oy:n koko osakekannan. Yhtiön X Oy:n nettovarallisuus on 100 000 euroa. Yhtiö tekee voittoa 10 000 euroa ja jakaa kaiken voiton osakkaalle.

Taulukko 4. Alle 60 000 euron pääomatulo-osingon kokonaisverorasitus vuosina 2013 ja 2014.

Alle 60 000 euron pääomatulo-osingon verotus		
	Vuosi 2013	Vuosi 2014
Yhtiön bruttovoitto	10 000,00 €	10 000,00 €
Yhteisövero	2 450,00 €	2 000,00 €
Osinko	7 550,00 €	8 000,00 €
Yhtiön nettovarallisuus	100 000,00 €	100 000,00 €
Pääomatulo-osinko maksimissaan 9%/8%	9 000,00 €	8 000,00 €
Jaettu pääomatulo-osinko	7 550,00 €	8 000,00 €
Pääomatuloa	- €	2 000,00 €
Verovapaata	7 550,00 €	6 000,00 €
Jaettu ansiotulo-osinko	- €	- €
Ansiotuloa	- €	- €
Verovapaata	- €	- €
Ossi Osakkaan saamat osingot		
Pääomatuloa	- €	2 000,00 €
Ansiotuloa	- €	- €
Verovapaata	7 550,00 €	6 000,00 €
Osinko yhteensä	7 550,00 €	8 000,00 €
Ossin maksamat verot	- €	600,00 €
Osakkaan verorasitus	0,0 %	7,5 %
Yhtiön ja osakkaan verot yhteensä	2 450,00 €	2 600,00 €
Kokonaisverorasitus	24,5 %	26,0 %

Taulukosta 4 nähdään yhteenveto Ossi Osakkaan ja yhtiön maksamista veroista vuosina 2013 ja 2014 kun yhtiö jakaa pääomatulo-osinkoa alle 60 000 euroa.

Seuraavaksi tarkastellaan esimerkin avulla miten osinkoverouudistus on vaikuttanut pääomatulo-osinkojen verorasitukseen kun osinkoja jaetaan yli 60 000 euroa. Taulukko 5 havainnollistaa osakkaan ja yhtiön verorasitusta vuosina 2013 ja 2014 kun pääomatulo-osinkoa jaetaan yli 60 000 euroa.

Esimerkki 9. Ossi Osakas omistaa yhtiö X Oy:n koko osakekannan. Yhtiön X Oy:n nettovarallisuus on 1 000 000 euroa. Yhtiö tekee voittoa 100 000 euroa ja jakaa kaiken voiton osakkaalle.

Taulukko 5. Yli 60 000 euron pääomatulo-osingon kokonaisverorasitus vuosina 2013 ja 2014.

Yli 60 000 euron pääomatulo-osingon verotus		
	Vuosi 2013	Vuosi 2014
Yhtiön bruttovoitto	100 000,00 €	100 000,00 €
Yhteisövero	24 500,00 €	20 000,00 €
Osinko	75 500,00 €	80 000,00 €
Yhtiön nettovarallisuus	1 000 000,00 €	1 000 000,00 €
Pääomatulo-osinko maksimissaan 9%/8%	90 000,00 €	80 000,00 €
Jaettu pääomatulo-osinko	75 500,00 €	80 000,00 €
Pääomatuloa	10 850,00 €	20 000,00 €
Verovapaata	64 650,00 €	60 000,00 €
Jaettu ansiotulo-osinko	- €	- €
Ansiotuloa	- €	- €
Verovapaata	- €	- €
Ossi Osakkaan saamat osingot		
Pääomatuloa	10 850,00 €	20 000,00 €
Ansiotuloa	- €	- €
Verovapaata	64 650,00 €	60 000,00 €
Osinko yhteensä	75 500,00 €	80 000,00 €
Ossin maksamat verot	3 255,00 €	6 000,00 €
Osakkaan verorasitus	4,3 %	7,5 %
Yhtiön ja osakkaan verot yhteensä	27 755,00 €	26 000,00 €
Kokonaisverorasitus	27,8 %	26,0 %

Taulukosta 5 ilmenee yhteenveto Ossi Osakkaan ja yhtiön maksamista veroista vuonna 2013 ja 2014 kun yhtiö jakaa pääomatulo-osinkoa yli 60 000 euroa, mutta alle 150 000 euroa.

Esimerkissä 10 tarkastellaan osinkoverouudistuksen tuomaa vaikutusta ansiotulo-osinkojen verotukseen. Taulukko 6 havainnollistaa miten yhtiön ja osakkaan verorasitus on muuttunut ansiotulo-osinkojen kohdalla.

Esimerkki 10. Ossi Osakas omistaa yhtiön X Oy:n kaikki 100 osaketta. Yhtiön nettovarallisuus on 2 500 euroa. Yhtiö tekee voittoa 10 000 euroa ja jakaa kaiken voiton osakkaalle osinkona. Ossin Osakkaan ansiotuloveroprosenttina käytetään 20.

Taulukko 6. Ansiotulo-osingon kokonaisverorasitus vuosina 2013 ja 2014.

Ansiotulo-osingon kokonaisverorasitus		
	Vuosi 2013	Vuosi 2014
Yhtiön bruttovoitto	10 000,00 €	10 000,00 €
Yhteisövero	2 450,00 €	2 000,00 €
Osinko	7 550,00 €	8 000,00 €
Yhtiön nettovarallisuus	2 500,00 €	2 500,00 €
Pääomatulo-osinko maksimissaan 9%/8%	225,00 €	200,00 €
Jaettu pääomatulo-osinko	225,00 €	200,00 €
Pääomatuloa	- €	50,00 €
Verovapaata	225,00 €	150,00 €
Jaettu ansiotulo-osinko	7 325,00 €	7 800,00 €
Ansiotuloa	5 127,50 €	5 850,00 €
Verovapaata	2 197,50 €	1 950,00 €
Ossi Osakkaan saamat osingot		
Pääomatuloa	- €	50,00 €
Ansiotuloa	5 127,50 €	5 850,00 €
Verovapaata	2 422,50 €	2 100,00 €
Osinko yhteensä	7 550,00 €	8 000,00 €
Ossin maksamat verot	1 025,50 €	1 185,00 €
Verorasitus	14 %	15 %
Yhtiön ja osakkaan verot yhteensä	3 475,50 €	3 185,00 €
Kokonaisverorasitus	34,8 %	31,9 %

Taulukosta 6 nähdään Ossi Osakkaan ja yhtiön kokonaisverorasitus vuonna 2013 ja 2014 kun yhtiön jakamat osingot verotetaan osakkaalla ansiotulo-osinkoina.

Kuten taulukoista 4, 5 ja 6 ilmenee, on osinkoverouudistuksen vaikutuksesta ansiotulo-osinkojen verotus keventynyt. Pääomatulo-osinkojen verotus on kiristynyt jos osakas saa osinkoa alle 60 000 euroa, mutta keventynyt jos osakkaan saama osinko on 60 000 – 150 000 euroa.

3.2.3 Osakaskohtaiset vähennykset

Määriteltäessä yhtiöstä jaettavien osinkojen verokohtelua osakkaan kannalta käytetään laskupohjana osakkaan omistamien osakkeiden yhteenlaskettua matemaattista arvoa, johon tehdään osakaskohtaiset oikaisut. Osakaskohtaisia oikaisuja ovat:

- osakaslaina eli rahalaina, jonka osakas tai hänen perheenjäsenensä on saanut yhtiöstä
- yhtiön varoihin kuuluvan asunnon arvo, jos asunto on osakkaan omassa tai perheen käytössä. (Verohallinto 2014 c.)

Osakaslaina

Osakaslaina vähennetään osakkeiden arvosta, jos:

- osakas omistaa yksin tai perheenjäsentensä kanssa vähintään kymmenen prosenttia yhtiön osakkeista tai äänimäärästä ja
- yhtiö harjoittaa elinkeinotoimintaa (Verohallinto 2014 c).

Perheenjäsenenä pidetään puolisoa ja alaikäisiä lapsia (Verohallinto 2014 c). Vähennettävän osakaslainan suuruus saadaan sen tilikauden taseesta, joka on ollut yhtiön nettovarallisuuden ja osakkeen matemaattisen arvon laskennan perusteena. Myös osakkeiden omistussuhteet määritellään saman tilikauden päätymispäivän perusteella. Lähtökohtaisesti osakaslaina vähennetään osakkaan omien osakkeiden arvosta. Jos osakkaan omien osakkeiden arvo ei riitä kattamaan koko osakslainaa, voidaan loppuosa lainasta vähentää perheenjäsenten omistamien osakkeiden arvosta osakeomistuksen suhteessa. Myös perheenjäsenille annetut osakslainat vähennetään osakkaan osakkeiden arvosta. (Veronmaksajain Keskusliitto ry 2012, 82.)

Esimerkki 11. Ossi Osakas omistaa X Oy:n 100 osakkeesta 25 kappaletta. Tilikauden 2013 päättymishetkellä Ossilla on osakaslainaa yhtiöstä 7 000 euroa. X Oy:n nettovarallisuus on tilikauden 2013 taseessa 50 000 euroa, joten osakkeen matemaattinen arvo on 500 euroa. X Oy päättää vuonna 2014 jakaa osinkoa 50 euroa osakkeelle eli Ossi saa osinkoina X Oy:ltä 1250 euroa.

Taulukosta 7 näkyy osakaslainan vaikutus Ossin vuonna 2014 saamien osinkojen verotukseen.

Taulukko 7. Osakaslainan vaikutus osinkojen verotukseen.

Ossi Osakkaan omistamien osakkeiden lukumäärä	25
Ossin omistamien osakkeiden matemaattinen arvo	12 500,00 €
Tästä vähennetään osakaslaina	7 000,00 €
Ossin osakkeiden oikaistu matemaattinen arvo	5 500,00 €
8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta on	440,00 €
Yhtiö X Oy jakaa Ossille osinkoa	1 250,00 €
Pääomatulo-osinkona verotetaan	440,00 €
– tästä pääomatuloa on 25 %	110,00 €
– tästä verovapaata on 75 %	330,00 €
Ansiotulo-osinkona verotetaan	810,00 €
– tästä ansiotuloa on 75 %	607,50 €
– tästä verovapaata on 25 %	202,50 €
Ossin verotuksessa osingosta on	
verovapaata	532,50 €
pääomatuloa	110,00 €
ansiotuloa	607,50 €

Kuten taulukosta 7 nähdään pienentää osakaslaina osakkaan omistamien osakkeiden yhteenlaskettua matemaattista arvoa ja sitä kautta pääomatulo-osinkoina verotettavien osinkojen määrää.

Asunto

Asunnon arvo vähennetään osakkeiden arvosta, jos:

- osakas on yhtiössä johtavassa asemassa ja
- omistaa yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa yli 50 % yhtiön osakkeista tai heillä on vastaava osuus yhtiön kaikkien osakkeiden tuotamasta äänimäärästä tai
- omistaa yksin enemmän kuin 30 % yhtiön osakepääomasta tai äänivallasta. (Verohallinto 2014 c.)

Perheenjäsenenä pidetään avio- tai avopuolisoa sekä henkilöä, joka on johtavassa asemassa työskentelevälle henkilölle sukua suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa ja asuu hänen kanssaan samassa taloudessa (Yrittäjän eläkelaki 22.12.2006/1272). Osakkaan omistusosuus yhtiössä voi olla joko suora omistus tai osakas voi omistaa osakkeet välillisesti toisen yhtiön kautta. Asunnon ei tarvitse olla vakituiseen asumiseen tarkoitettu, se voi olla myös esimerkiksi kesämökki. Asunnon arvo vähennetään, vaikkei sitä olisi-kaan käytetty koko verovuotta. Verovuosi on osingon verottamisvuosi. Vähennettävänä asunnon arvona käytetään samaa arvoa kuin yhtiön nettovarallisuuden ja osakkeen matemaattisen arvon laskennassa on käytetty. (Immonen ym. 2011, 193 – 194.)

Esimerkki 12. X Oy omistaa rakennuksen, joka on Ossi Osakkaan ja hänen perheensä käytössä. Rakennuksen verotuksessa poistamaton hankintameno on 100 000 euroa. Rakennuksen vertailuarvo, jota on käytetty yhtiön nettovarallisuuslaskennassa, on 150 000 euroa. Ossi Osakkaan osakkeiden matemaattinen arvo on 500 000 euroa, tästä vähennetään rakennuksen nettovarallisuuslaskennassa käytetty arvo eli 150 000 euroa. Ossi Osakkaan osakkeiden oikaistu matemaattinen arvo on 350 000 euroa. (Immonen ym. 2011, 194.)

3.3 Työpanososinko

Jos jaettavan osingon määrä perustuu osingonsaajan tai hänen intressipiiriinsä kuuluvan henkilön työpanokseen, verotetaan osinko kokonaisuudessaan työn tehneen henkilön palkkana tai työkorvauksena. Merkitystä ei ole sillä onko työnsuorittaja tosiasiallisesti saanut osinkona jaetut varat itselleen. Palkaksi katsottavasta osingosta on yhtiön toimitettava ennakonpidätys ja maksettava työnantajan sosiaaliturvamaksu. Osinko, jonka on katsottu olevan palkkaa tai työkorvausta, on osingon jakaneen yhtiön verotuksessa vähennyskelpoinen erä. (TVL 30.12.1992/1535; Tomperi 2010, 62.)

Jotta osinkoa voitaisiin pitää työpanososinkona, osingonjakoperusteena on oltava yhtiöjärjestyksen määräys, yhtiökokouksen päätös, osakassopimus tai muu sopimus, jonka perusteella osinkoa on maksettu. Osinkoa ei voida pitää työpanososinkona vain sen takia, että yhtiön tulos on kertynyt yksinomaan osingonsaajan tai tämän intressipiiriin kuuluvan henkilön työskentelystä. Osinko ei myöskään ole työpanososinkoa jos se on jaettu omistussuosuuksien perusteella. (TVL 30.12.1992/1535; Veronmaksajain Keskusliitto ry 2012, 82–83.)

4 OSAKEYHTIÖN NETTOVARALLISUUDEN MÄÄRITTÄMINEN

Osakeyhtiön nettovarallisuus on yhtiön varojen ja velkojen erotus. Nettovarallisuuden laskeminen perustuu lakiin varojen arvostamisesta verotuksessa, arvostamislaki (myöhemmin ArvL). ArvL 2 § määrittää osakeyhtiön varat ja velat seuraavasti: Yhtiön varoja ovat yhtiön käyttö-, vaihto-, sijoitus- ja rahoitusomaisuus sekä muu sellainen omaisuus ja sellaiset pitkävaikutteiset menot, joilla on varallisuusarvoa. Varoina ei kuitenkaan pidetä kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia verosaamisia. Velkana pidetään taseen vastattaviin vieraaseen pääomaan merkittyjä eriä. Velkana pidetään myös pääomalainaa silloin, kun se on taloudelliselta luonteeltaan vierasta pääomaa. Velkana ei pidetä kirjanpitolain 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia verovelkoja. (ArvL 22.12.2005/1142.)

Nettovarallisuuden laskennassa huomioidaan kaikki osakeyhtiön varat ja velat. Varat ja velat voivat osakeyhtiössä kuulua elinkeinotoiminnan tulolähteeseen, maatalouden tulolähteeseen tai henkilökohtaisen tulon tulolähteeseen. Verotuksessa yhtiön tulolähde määritetään sen perusteella, minkälaisesta toiminnasta yhtiö saa tulonsa. Tulolähde ratkaisee, mitä lakia yhtiön verotukseen sovelletaan. Nettovarallisuuden laskennan kannalta varojen ja velkojen tulolähteellä ei ole merkitystä. Näin ollen osakeyhtiön nettovarallisuuden laskennassa otetaan elinkeinotoiminnan tulolähteen varojen ja velkojen lisäksi huomioon myös maatalouden tulolähteeseen ja henkilökohtaiseen tulolähteeseen kuuluvat varat ja velat. (ArvL 22.12.2005/1142; Raunio ym. 2010, 33; Verohallinto 2011.)

4.1 Varojen arvostaminen verotuksessa

Kuten jo edellä todettiin, huomioidaan nettovarallisuuden laskennassa osakeyhtiön elinkeinotoimintaan kuuluvat varat, muihin tulolähteisiin kuuluvat varat sekä pitkävaikutteiset menot, joilla on varallisuusarvoa. Arvostamislain mukaan yhtiön varat arvostetaan enimmäkseen verotuksessa poistamattomaan hankinta-

menoon (Koponen 2013, 263). Kaikki yhtiön omistamat varat luokitellaan verotusta toimitettaessa joko käyttöomaisuuteen, vaihto-omaisuuteen, rahoitusomaisuuteen tai muihin pitkäaikaisiin sijoituksiin eli TVL -omaisuuteen. Jako eri omaisuuslajeihin tapahtuu hyödykkeiden käyttötarkoituksen perusteella. (Verohallinto 2014 a.)

4.1.1 Käyttöomaisuus

Elinkeinoverolain (myöh. EVL) 12 §:n mukaan käyttöomaisuutta ovat elinkeinotoiminnassa pysyvään käyttöön tarkoitetut hyödykkeet. Käyttöomaisuus luokitellaan kuluvaan ja kulumattomaan käyttöomaisuuteen. Kulumattoma käyttöomaisuutta ovat maa-alueet, arvopaperit ja yhtiöosuudet. Kuluvaan käyttöomaisuuteen kuuluvat mm. koneet, kalusto, rakennukset, patentit ja muut erikseen luovutettavissa olevat aineettomat oikeudet. (Verohallinto 2014 a.)

Käyttöomaisuuden arvo nettovarallisuuden laskennassa on pääsääntöisesti tuloverotuksessa poistamaton hankintameno. Mukaan laskentaan otetaan myös sellaiset pitkävaikutteiset menot, joilla on varallisuusarvoa. Myös pitkävaikutteiset menot arvostetaan tuloverotuksessa poistamattomaan hankintamenuun. Käyttöomaisuuden arvo voi nettovarallisuuskalkulaatiossa poiketa omaisuuden kirjanpitoarvosta. Sellainen tilanne voi syntyä esimerkiksi silloin kun kirjanpidon poistot ovat olleet verotuspoistoja suuremmat. (Raunio ym. 2010, 34; Tomperi 2010, 167.)

Pitkävaikutteiset menot

Pitkävaikutteiset menot ovat aineettomia hyödykkeitä. Tällaisia aineettomia hyödykkeitä ovat esimerkiksi tutkimus- ja kehittämismenot, perustamis- ja järjestelymenot, aineettomat oikeudet ja liikearvo. Nettovarallisuuden laskennassa otetaan varoina huomioon ainoastaan sellaiset pitkävaikutteiset menot, joilla on varallisuusarvoa. Se, onko pitkävaikutteisilla aktivoiduilla menoilla varallisuusarvoa vai ei, ei ole oikeus- ja verotuskäytännössä aivan yksiselitteistä. Verovelvol-

lisella on kirjanpitolain puitteissa mahdollista valita pitkävaikutteisten menojen kohdalla menon aktivoinnin tai välittömän kulukirjauksen välillä. Varallisuusarvoa katsotaan olevan ainakin sellaisilla pitkävaikutteisilla menoilla, joihin liittyy EVL 24 §:n mukainen aktivointipakko. Oikeus- ja verotuskäytännössä varallisuusarvoa on katsottu olevan osake- ja vuokrahuoneistojen aktivoiduilla perusparannusmenoilla, hankitulla liikearvolla, siirtokelvottomilla liittymismaksuilla, fuusiotappiolla sekä aktivoitujen tietokoneohjelmien hankintamenoilla. Varallisuusarvoa ei taas ole perustamis- ja järjestelymenoilla, tutkimus- ja kehittämismenoilla, mainos- ja koulutusmenoilla sekä muuttomenoilla. (Mattila 2008, 115; Kukkonen 2010, 177; Raunio ym. 2010, 35–38.)

Varallisuusarvoa katsotaan lisäksi olevan sellaisilla aineettomilla oikeuksilla, jotka on hankittu vastiketta vastaan. Sellaisia aineettomia oikeuksia ovat esimerkiksi tavaramerkit, patentit, tekijänoikeudet ja kustannusoikeudet. Varallisuusarvoa syntyy näille aineettomille oikeuksille nimenomaan vastikkeellisessa hankinnassa, yrityksessä luodulla aineettomalla oikeudella ei katsota olevan varallisuusarvoa. Näin esimerkiksi liikearvolla, joka on muodostunut yhtiön toiminnan kautta, ei ole varallisuusarvoa laskettaessa yhtiön nettovarallisuutta. Kuitenkin liikearvolla voi olla varallisuusarvoa jos se on hankittu liiketoiminta-kaupan, sulautumisen tai yhtiön purkautumisen yhteydessä. (Raunio ym. 2010, 35–37.)

Pitkävaikutteisten menojen varallisuusarvo tai arvottomuus käy ilmi taulukosta 8.

Taulukko 8. Pitkävaikutteisten menojen varallisuusarvo nettovarallisuudessa (Kukkonen 2010, 178 muokattu).

<u>Varallisuusarvoa</u>	<u>Ei varallisuusarvoa</u>
Tekijän- ja kustannusoikeudet	Mainosmenot
Patentit	Koulutusmenot
Huoneistojen perusparannukset	Muuttomenot
Siirtokelpoiset aineettomat oikeudet	Tutkimus- ja kehittämismenot
Omat osakkeet (vain julkiset yhtiöt)	Perustamismenot
Aktivoidut tietokoneohjelmat	Järjestelymenot

Taulukko 8 havainnollistaa hyvin mitkä ovat sellaisia pitkävaikutteisia menoja, joilla katsotaan olevan varallisuusarvoa ja mitkä ovat sellaisia, joilla ei katsota olevan varallisuusarvoa.

Käyttöomaisuuskiinteistöt ja TVL-tulolähteen kiinteistöt

Käyttöomaisuuteen, kuten myös TVL- tulolähteeseen, kuuluva kiinteistö arvos-
tetaan joko tuloverotuksessa poistamattomaan hankintamenoon tai vertailuar-
voon. Nettovarallisuuslaskennassa käytetään arvoista suurempaa. Vertailu teh-
dään kiinteistökohtaisesti. Maapohjaa ja sillä olevia rakennuksia pidetään yhte-
nä kiinteistönä. Vertailuarvo on suurempi kuin tuloverotuksessa poistamaton
hankintameno yleensä vain jos kiinteistö on omistettu pitkään. Vertailuarvona
käytetään verovuotta edeltäneen vuoden vertailuarvoa. Jos yhtiön tilikausi on
päättynyt 30.9. tai sitä ennen, vertailuarvona käytetään verovuotta edeltänyttä
vuotta edeltäneen vuoden vertailuarvoa. Käyttöomaisuuskiinteistöön mahdolli-

sesti tehtyä arvonkorotusta ei oteta nettovarallisuuskaskennassa huomioon. (Mattila 2008, 116; Tomperi 2010, 167–168; Koponen 2013, 265.)

Esimerkki 13. Yhtiö A Oy:n tilikauti päättyy 31.7.2013, kiinteistön vertailuarvona vuoden 2013 verotuksessa käytetään verovuoden 2011 vertailuarvoa.

Yhtiön B Oy:n tilikauti päättyy 31.12.2013, kiinteistön vertailuarvona vuoden 2013 verotuksessa käytetään verovuoden 2012 vertailuarvoa.

Laissa on erikseen määrätty metsän ja maatalousmaan vertailuarvon määrittämisestä. ArvL 7 §:n mukaan metsän vertailuarvo on 10 kertaa keskimääräinen puhdas tuotto ja maatalousmaan arvo saman lain 20 §:n mukaan keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna luvulla seitsemän. (Mattila 2008, 116.)

Verovuoden aikana tehtyt poistot vaikuttavat suoraan yhtiön nettovarallisuuden suuruuteen. Jos yhtiö omistaa useita kiinteistöjä, on sillä mahdollisuus suunnitella, mille kiinteistölle se kohdistaa verovuoden poistot. Esimerkiksi kun yksi kiinteistö arvostetaan nettovarallisuutta laskettaessa vertailuarvoon ja toinen tuloverotuksessa poistamattomaan hankintamenuon, niin poistojen kohdistaminen ensimmäiseen kiinteistöön ei pienennä yhtiön verovuoden nettovarallisuuden määrää, mutta poistojen kohdistaminen toiseen rakennukseen vaikuttaa suoraan yhtiön nettovarallisuuden määrään. (Mattila 2008, 113.)

Asunto-osake

Asunto-osakeyhtiön ja ns. keskinäisen kiinteistöyhtiön osakkeiden vertailuarvon laskenta poikkeaa muista käyttöomaisuusosakkeista. Ennen 1.1.2006 hankitut osakkeet arvostetaan vuoden 2005 verotusarvoon ja tämä arvo säilyy muuttumattomana myöhemminä vuosina. Sen sijaan 1.1.2006 tai sen jälkeen hankitut osakkeet arvostetaan verotuksessa poistamattomaan hankintamenuon. Hankintamenuon lisätään siitä mahdollisesti vähennetty jälleenhankintavaraus. (Mattila 2008, 117; Raunio ym. 2010, 34–35.)

Arvopaperit

Käyttö-, rahoitus- ja TVL-omaisuuteen kuuluvat julkisesti noteeratut arvopaperit ja sijoitusrahasto-osuudet, kuten myös noteeraamattoman yhtiön osakkeet, arvostetaan niiden yhteenlaskettuun verovuotta edeltävän vuoden vertailuarvoon tai yhteenlaskettuun poistamattomaan hankintamenoon, sen mukaan kumpi on suurempi. Julkisesti noteerattujen arvopapereiden vertailuarvo on 70 prosenttia osakkeet omistavan yhtiön tilinpäätöspäivän mukaisesta päätöskurssista. Osakkeiden päätöskursseja voi tarkastella osoitteessa <http://www.nasdaqomxnordic.com/> valitsemalla historialliset kurssitiedot. Yhtiöt, jotka omistavat julkisesti noteerattuja arvopapereita, ovat itse vastuussa niiden vertailuarvojen laskemisesta. Sijoitusrahasto-osuuksien vertailuarvo on 70 prosenttia käyvästä arvosta. (ArvL 22.12.2005/1142; Mattila 2008,116; Koponen 2013, 264.)

Noteeraamattoman yhtiön osakkeen vertailuarvoon vaikuttaa sen matemaattinen arvo. Laskettaessa noteeraamattomalle osakkeelle vertailuarvoa vähennetään kohdeyhtiön nettovarallisuudesta tilikaudelta jaettavaksi päätetyn osingon määrä. Niin sanotun leikkurisäännön mukaan vertailuarvo saa olla enintään 50 prosenttia edellisen vuoden vertailuarvoa korkeampi. Osakeyhtiön omistamista osuuskunnan osuuksista käytetään aina tuloverotuksessa poistamatonta hankintamenoa. (ArvL 22.12.2005/1142; Mattila 2008, 116–117.)

Vertailuarvona käytetään omaisuuden verovuotta edeltävän vuoden vertailuarvoa. Mikäli yhtiön tilikausi päättyy 1.1.–30.9, käytetään omaisuuden vertailuarvona kuitenkin verovuotta edeltänyttä vuotta edeltäneen vuoden vertailuarvoa. Jos edellisen vuoden vertailuarvo on ollut nolla, saadaan vertailuarvo laskemalla verovuoden ja edellisen vuoden vertailuarvon keskiarvo. (Tomperi 2010, 168; Koponen 2013, 265.)

Esimerkki 14. Yhtiö X Oy omistaa yhtiön A Oy:n osakkeita 50 kpl ja yhtiön B Oy:n osakkeita 100 kpl. Yhtiön A tilikausi päättyy 31.12.2012 ja yhtiön B tilikausi päättyy 31.8.2012. Laskettaessa yhtiön X verovuoden 2013 nettovarallisuutta, otetaan laskennassa huomioon yhtiön A osakkeiden ver-

tailuarvo vuodelta 2012 ja yhtiön B osakkeiden vertailuarvo vuodelta 2011.

4.1.2 Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuteen kuuluvat esimerkiksi kauppataavarat, raaka-aineet ja puoli-valmisteet. Vaihto-omaisuushyödykkeet yhtiö voi myydä eteenpäin sellaisenaan tai jalostettuina. Vaihto-omaisuuteen kuuluvat myös poltto- ja voiteluaineet sekä muut tarvikkeet, jotka yhtiö on hankkinut elinkeinotoiminnan tarpeisiin. (EVL 24.6.1968/360.)

ArvL 3 §:n mukaan vaihto-omaisuuden arvo on hankintameno, josta on vähennetty EVL:n 28 §:n 1 momentissa tarkoitettu arvonalentumisvähennys. Varaston tasearvo eli vaihto-omaisuuden arvo lasketaan yhtiön tilikauden päätöspäivän varastosaldon mukaan. Varastossa olevat hyödykkeet arvostetaan yleensä niiden alkuperäisten hankintamenojen mukaisesti. Kuitenkin jos varastossa olevan hyödykkeen jälleenhankintameno tai todennäköinen luovutushinta on alempi kuin alkuperäinen hankintameno, on kyseisestä hyödykkeestä kirjattava arvonalennus- eli epäkuranttiusvähennys. Vertailu tehdään hyödykekohtaisesti. Mahdollista hyödykkeiden arvonnousua ei kuitenkaan huomioida. Edellä kuvailun alimman arvon periaatteen noudattaminen on yhtiöille pakollista. Jos yhtiö ei noudata tätä periaatetta, on seurauksena liian iso oman pääoman määrä. (Lepiniemi 2002.)

Vaihto-omaisuuteen lasketaan myös esimerkiksi arvopaperikauppiaan myytäväksi tarkoitetut arvopaperit. Vaihto-omaisuuteen kuuluvien arvopapereiden arvonalentumisista yhtiö tekee hinnanlaskuvähennyksen. Arvonalentuminen hyväksytään verotuksessa jos yhtiö pystyy näyttämään sen toteen. Riittävänä näyttönä pidetään pörssi- tai muuten noteerattujen osakkeiden osalta pörssikurssia. Vaihto-omaisuusosakkeiden arvonalentumisilta ei näin ollen vaadita olennaisuutta tai pysyvyyttä. (Verohallinto 2014 a.)

4.1.3 Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuteen kuuluvat rahat, pankkisaamiset, tilisaamiset ja muut rahoitusvarat, esimerkiksi myyntisaamiset. Yhtiön rahoitusomaisuuteen voi kuulua myös arvopapereita. Esimerkiksi jos varoja sijoitetaan tilapäisesti arvopapereihin tai yhtiö saa asiakkaaltaan arvopapereita suorituksena saatavastaan, voidaan kyseiset arvopaperit lukea yhtiön rahoitusomaisuuteen. On kuitenkin muistettava, että pääsäännön mukaan arvopaperi voi kuulua yhtiön rahoitusomaisuuteen enintään yhden tilikauden ajan. (EVL 24.6.1968/360; Verohallinto 2014 a.)

Rahoitusomaisuuteen kuuluvat saamiset arvostetaan niiden nimellisarvoon. Muu rahoitusomaisuus arvostetaan sen hankintamenoon. Näistä molemmista tehdään EVL 17 §:n mukaiset arvonalentumisvähennykset. Tämä tarkoittaa, että myyntisaamisista vähennetään luottotappiot ja muusta rahoitusomaisuudesta vähennetään lopullisiksi todetut arvonalentumiset. Esimerkiksi sijoitusrahasto-osuudet kuuluvat muuhun rahoitusomaisuuteen ja ne arvostetaan hankintamenoon. Näin ollen näiden rahastojen arvon laskuja tai nousuja ei huomioida nettovarallisuyslaskennassa. (ArvL 22.12.2005/1142; Mattila 2008, 116.)

Jos saamiset ovat muussa valuutassa kuin euroissa, arvostetaan ne KPL 5 luvun 3 §:n mukaan yleensä tilinpäätöspäivän kurssiin. Jos valuuttamääräinen saaminen on sidottu sopimuksella tiettyyn kurssiin, saa yhtiö arvostaa nämä saamiset tehdyn sopimuksen mukaisesti. KPL 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia verosaamisia ei oteta huomioon laskettaessa yhtiön nettovarallisuutta. (Raunio ym. 2010, 39–40.)

Rahoitusomaisuuden arvo nettovarallisuuden laskennassa on yleensä melkein sama kuin rahoitusomaisuuden tasearvo. Erot näiden välillä johtuvat pääasiassa luottotappiokirjauksista. Kirjanpidossa noudatetaan varovaisuusperiaatetta, jonka mukaan luottotappioita kirjataan herkemmin kuin mitä verotuksessa hyväksytään. Edellä mainittiin, että vaihto-omaisuusarvopapereiden arvonalentumisilta ei vaadittu lopullisuutta. Rahoitusomaisuusarvopapereiden kohdalla tilanne on päinvastainen. Rahoitusomaisuusarvopapereissa arvonalentumisen

hyväksyminen verotuksessa vaatii aina arvonalentumisen lopullisuutta, pelkkä pörssikurssien alentuminen ei riitä. (Mattila 2008, 116; Verohallinto 2014 a.)

4.2 Velkojen vähentäminen

Osakeyhtiön velat on merkitty taseen vastattaviin vieraaseen pääomaan. Velkoihin lasketaan mukaan myös pääomalaina, mikäli sen katsotaan olevan taloudelliselta luonteeltaan vierasta pääomaa. Vieraan pääoman tunnusmerkeiksi katsotaan esimerkiksi lainaehtojen mukainen koronmaksuvelvollisuus ja velvollisuus lainan takaisinmaksuun. Käytännössä velkoihin ei lasketa KPL 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia verovelkoja, yhtiön omaa pääomaa, rahastoja eikä varauksia. Tilikaudelle kuuluva maksamaton tulovero on kuitenkin velkaa, joka vähennetään varoista laskettaessa yhtiön nettovarallisuutta. (Mattila 2008, 115; Raunio ym. 2010, 41.)

Yhtiön velat arvostetaan niiden nimellisarvoon. Ulkomaanrahan määräiset velat muutetaan euromääräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Indeksiin tai muuhun vertailuperusteeseen sidotun velan arvoksi katsotaan sen muuttuneen vertailuperusteen mukainen arvo. (Koponen 2013, 265–266.) Mattilan mukaan voidaan kuitenkin todeta, että taseessa näkyvä velan määrä on pääsääntöisesti sama kuin velan määrä nettovarallisuuden laskennassa (Mattila 2008, 115).

5 OSAKKEEN MATEMAATTINEN ARVO

Kotimaisen yhtiön osakkeen verovuoden matemaattiseen arvoon vaikuttaa yhtiön verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukainen tarkistettu nettovarallisuus (Tomperi 2010, 167). ArvL 9 §:n mukaan osakkeen matemaattinen arvo saadaan kun jaetaan tarkistettu nettovarallisuus yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. Jos yhtiö on hankkinut tai lunastanut omia osakkeita, niitä ei oteta huomioon matemaattisen arvon laskennassa. Immosen mukaan ulkona oleminen tarkoittaa sitä, ettei osake ole yhtiön hallussa (Immonen ym. 2011, 18).

Esimerkki 15. A Oy:ssä on 1500 osaketta. Yhtiö on hankkinut OYL 15 luvun mukaisesti omia osakkeitaan 500 kappaletta. Laskettaessa yhtiön osakkeiden verovuoden matemaattista arvoa huomioon otetaan vain ulkona olevat osakkeet eli tässä tapauksessa 1000 kappaletta. (Immonen ym. 2011, 183.)

Osakkeen matemaattista arvoa voidaan pitää osakeyhtiön nettovarallisuuden kuvaajana. Osakkeen matemaattisella arvolla on tärkeä merkitys osakkeenomistajille, koska matemaattisen arvon suuruus vaikuttaa suoraan siihen missä suhteessa yhtiöstä nostettu osinko jakaantuu pääomatulo-osinkoon ja ansiotulo-osinkoon. Periaatteessa osakeyhtiössä on mahdollista suunnitella haluamansa osakkeen matemaattisen arvon taso. Mitä korkeampi matemaattinen arvo osakkeella on, sitä enemmän yhtiöstä voidaan nostaa varoja pääomatulo-osinkona. (Leppiniemi & Walden 2010, 372.)

5.1 Osakkeen matemaattinen arvo uudessa yhtiössä

Uudeksi yhtiöksi katsotaan yhtiö, jonka perustamisen tarkoitus ei ole ollut aikaisemmin toimineen yrityksen liiketoiminnan jatkaminen. Jos uudella yhtiöllä ei ole päättynyt ennen verovuoden alkua yhtään tilikautta, osakkeen matemaattiseksi arvoksi katsotaan sen nimellisarvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo. Osakkeen matemaattisena arvona voidaan käyttää myös osakkeen merkintähintaa

jos yhtiö tai osakas niin vaatii. (ArVL 22.12.2005/1142; Immonen ym. 2011, 184.)

Esimerkki 16. Yhtiön ensimmäinen tilikausi on 1.2.2012 – 31.1.2013. Yhtiö tekee osingonjakopäätöksen 5.10.2013. Päätöksen mukaan osinko on nostettavissa heti. Koska yhtiöllä ei ole päättynyt yhtään tilikautta vuonna 2012, on osakkeen matemaattisen arvona pidettävä joko osakkeen nimellisarvoa tai yhtiön tai osakkaan vaatimuksesta osakkeen merkintähintaa. (Immonen ym. 2011, 184.)

5.2 Uusien osakkeiden matemaattinen arvo

Uusina osakkeina pidetään sellaisia osakkeita, jotka on merkitty osakepääoman korottamisen yhteydessä, edellisenä vuonna päättyneen tilikauden jälkeen. Sellaisien osakkeiden matemaattisena arvona pidetään nimellisarvoa, kirjanpidollista vasta-arvoa tai yhtiön tai osakkaan niin vaatiessa merkintähintaa, mikäli se on edellisiä korkeampi. (Henkilöverotus 2012.)

Esimerkki 17. Yhtiön tilikausi on päättynyt 31.12.2013. Yhtiössä toteutetaan osakepääoman korotus tammikuussa 2014. Ossi Osakas merkitsee omistamiensa 1000 osakkeen lisäksi 200 uutta osaketta. Yhtiö jakaa osinkoa vuonna 2014. Ossi Osakkaan saamien osinkojen pääomatulo-osuudet lasketaan seuraavasti:

- vanhat osakkeet – laskentaperusteena käytetään yhtiön 31.12.2013 päättyneen tilikauden tasetta
- uudet osakkeet – laskentaperusteena käytetään osakkeiden nimellisarvoa tai sitä suurempaa osakkeiden merkintähintaa. (Henkilöverotus 2012.)

6 NETTOVARALLISUUDEN VAIKUTUS OSINKOJEN VEROTUKSEEN

Yhtiön nettovarallisuuden määrä vaikuttaa siihen kuinka paljon osakas voi nostaa noteeraamattomasta yhtiöstä osinkotuloja verovapaasti tai veronalaisina pääomatuloina tai ansiotuloina. Nettovarallisuudesta on tullut eriytettyyn tuloverojärjestelmään siirtymisen myötä yksi keskeisimmistä verosuunnittelun osista. Yleisesti ottaen mitä suurempi on yhtiön nettovarallisuus, sitä enemmän yhtiöstä voi nostaa verovapaata tai vähemmän verotettua osinkoa. Vuoden 2014 aikana yhtiön nettovarallisuuteen tehdyt muutokset vaikuttavat vasta vuonna 2015 jaettavien osinkojen verotukseen. Vuoden 2014 alusta nettovarallisuuden lisääminen on kannattavaa siihen saakka kunnes yhden osakkaan osuus varoista saavuttaa 1 875 000 euron rajan. (Kukkonen & Walden 2014, 82, 84.)

Suunniteltaessa yhtiön nettovarallisuuden tasoa pitää ottaa huomioon yhtiön varat, velat, osakaskohtaiset oikaisut sekä muut nettovarallisuuteen vaikuttavat tekijät. Nettovarallisuutta voi yhtiössä kasvattaa ainakin jättämällä voittovarot nostamatta ja hankkiutumalla eroon osakaskohtaisista oikaisuksista. Nettovarallisuuteen vaikuttavat lisäävästi esimerkiksi myös lisäpääoman sijoitus yhtiöön ja pääomalainan konvertointi osakepääomaksi. (Kukkonen & Walden 2014, 82–83.) Kun halutaan vaikuttaa yhtiön nettovarallisuuden määrään, voidaan suunnittelun kohteiksi ottaa kaikki tase-erät sekä kiinteistöjen ja arvopapereiden nettovarallisuuden laskennassa käytettävän vertailuarvot ja verotuksessa poistamattomat hankintamenot (Leppiniemi & Walden 2010, 50).

Yhtiö voi vaikuttaa nettovarallisuuden määrään myös kirjaamalla kuluksi sellaisia eriä, joilla ei ole arvoa nettovarallisuuslaskennassa, kuten esimerkiksi tutkimus- ja tuotekehitysmenot, mainos- ja koulutusmenot sekä perustamismenot. Yrittäjän yhtiöstä nostaman palkan lisäyksellä tai pienentämisellä ei nettovarallisuuteen voi vaikuttaa kovinkaan merkittävästi. Palkan nostaminen voi olla edullista sen yhdenkertaisen verotuksen takia, jos sotumaksua ei huomioida. (Kukkonen & Walden 2014, 83.)

Kukkosen & Waldenin (2014, 46, 85) mukaan huojennetun osinkotulon verorasitus osakkaalle on 26 prosenttia. Pääosin verovapaalla eli huojennetulla osingolla tarkoitetaan määrää, joka vastaa kahdeksaa prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta 150 000 euron rajaan saakka. Koska huojennetun osinkotulon 150 000 euron raja on henkilökohtainen, ei pääosin verovapaan osingon määrää voi nostaa omistamalla useampia yhtiöitä. Samalla pitää kuitenkin muistaa, että 150 000 pääosin verovapaiden osinkojen määrä koskee jokaista osakkeenomistajaa erikseen eli esimerkiksi hajauttamalla yhtiön omistusta saadaan käyttöön enemmän kuin 150 000 euron raja.

Käytännössä vain harvoilla osakeyhtiöillä tulee 150 000 euron pääosin verovapaa raja vastaa, sillä kyseisen rajan hyödyntäminen vaatii yhtiöltä 1 875 000 euron nettovarallisuutta. Kukkosen ja Waldenin mukaan pienten osakeyhtiöiden kohdalla osinkojen verotus on käytännössä joko 75-prosenttisesti verovapaata tai kahdeksan prosentin ylittyessä osittaista ansiotuloverotusta. (Kukkosen & Waldenin, 2014, 47.) Kun yhtiössä tehdään osingonjaon verosuunnittelua, täytyy muistaa myös se mahdollisuus, että verolainsäädäntöön saatetaan tehdä tulevaisuudessa sellaisia muutoksia, joiden vaikutuksesta nettovarallisuudella ei enää olisikaan osinkojen verotuksessa niin suurta merkitystä.

6.1 Esimerkkejä nettovarallisuuden vaikutuksesta osinkojen verotukseen

Tässä luvussa pyritään havainnollistamaan esimerkkien avulla osakkaalle ja yhtiölle aiheutuvaa kokonaisverorasitusta tilanteissa, joissa yhtiön nettovarallisuuden määrä vaihtelee. Ossi Osakas omistaa osakeyhtiö X Oy:n koko osakekannan. Ossilla on X Oy:n osakkeita 100 kappaletta. Jotta esimerkeistä voisi paremmin huomata nimenomaan nettovarallisuuden tason vaikutukset yhtiölle ja osakkaalle aiheutuvaan kokonaisverorasitukseen, niin osakkaan ansiotulovero on esimerkeissä vakioitu.

Tämän luvun esimerkeissä osakkaan ansiotuloverojen oletetaan olevan 20 % eli osakkaan verotettavat ansiotulot ovat noin 21 000 euroa vuodessa. Tästä poikkeuksena on esimerkki 24, jossa Ossi Osakkaan oletetaan saavan ansiotu-

loja 250 000 euroa vuodessa. Tästä johtuen esimerkissä 24 Ossi Osakkaan ansiotuloveroprosenttina käytetään 52 prosenttia. Ossi Osakkaalla ei myöskään ole muita pääomatuloja, joten pääomatulojen veroprosentti on näissä esimerkeissä 30. Tosiasiassa pitää siis muistaa, että osakkaan saamalla muilla ansiotuloilla ja muilla pääomatuloilla voi olla hyvinkin merkittävä vaikutus osakkaalle aiheutuvan kokonaisverorasituksen kannalta, sillä ansiotulovero kuten myös pääomatulovero nousee progressiivisesti. Samoin kaikissa tässä luvussa esitetyissä esimerkeissä oletetaan, että yhtiö jakaa ulos koko voiton. Esimerkeissä ei ole huomioitu kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä.

Tässä yhteydessä pitää huomata myös, että kokonaisverorasitus saattaa olla ankarampi vuonna 2014 sellaisissa tilanteissa, jossa yhtiön voitto on ansaittu vuonna 2013, mutta osingot jaetaan vasta vuoden 2014 aikana. Tämä johtuu siitä, että vuoden 2013 yhteisöverokanta oli 24,5 prosenttia eli peräti 4,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuonna 2014. Kokonaisverorasitus voi näissä tilanteissa olla peräti 30,2, vaikka sen on tarkoitettu olevan 26 prosenttia. (Korpela 2013.) Tätä tilannetta on havainnollistettu esimerkissä 18, josta ilmenee vuonna 2014 jaettujen osinkojen ankarampi kokonaisverorasitus, kun yhtiön voitto on kertynyt vuonna 2013.

Esimerkki 18. Yhtiön nettovarallisuus on 1 875 000 euroa. Yhtiön bruttovoitto on 200 000 euroa. Tässä esimerkissä vertaillaan miten yhtiön ja osakkaan kokonaisverorasitukseen vaikuttaa onko yhtiön voitto kertynyt vuonna 2013 tai vuonna 2014. Yhtiö jakaa osinkoa 1.1.2014 jälkeen. Ossi Osakkaan tuloveroprosentti on 20. Edellä kuvattua on havainnollistettu taulukossa 9.

Taulukko 9. Osinkojen kokonaisverorasitus 2014 vuonna 2013 ja 2014 vuoden voitosta.

Yhtiön tilikausi päättyy	Vuonna 2013	Vuonna 2014
Yhtiön nettovarallisuus	1 875 000,00 €	1 875 000,00 €
Yhtiön bruttovoitto	200 000,00 €	200 000,00 €
Osakkeiden lukumäärä	100	100
Osakkeiden matemaattinen arvo	1 875 000,00 €	1 875 000,00 €
Bruttovoitto	200 000,00 €	200 000,00 €
Yhteisövero	49 000,00 €	40 000,00 €
Netto-osinko	151 000,00 €	160 000,00 €
Pääomatulo-osinkoa	150 000,00 €	150 000,00 €
pääomatuloa	37 500,00 €	37 500,00 €
verovapaata	112 500,00 €	112 500,00 €
Ansiotulo-osinkoa	1 000,00 €	10 000,00 €
ansiotuloa	750,00 €	7 500,00 €
verovapaata	250,00 €	2 500,00 €
Omistajan vero	11 400,00 €	12 750,00 €
Käteen jäävä osinko	139 600,00 €	147 250,00 €
Kokonaisverorasitus	30,20 %	26,40 %

Taulukosta 9 näkyy selvästi, että jos yhtiön voitto on kertynyt vuoden 2013 aikana, mutta osinko jaetaan vasta vuoden 2014 puolella, voi yhtiön ja osakkaan kokonaisverorasitus olla jopa 3,8 prosenttiyksikköä ankarampi kuin tilanteessa, jossa yhtiön voitto on verotettu vuonna 2014. Tällainen ankarampi verorasitus on väliaikainen ja koskee ainoastaan edellä kuvattua tilannetta.

6.1.1 Yhtiön negatiivinen nettovarallisuus

Esimerkki 19. Yhtiön nettovarallisuus on – 2000 euroa. Yhtiön bruttovoitto on 10 000 euroa. Ossi Osakkaan tuloveroprosentti on 20. Tämän esimerkin avulla pyritään havainnollistamaan miten yhtiön negatiivinen nettovarallisuus vaikuttaa osinkojen kokonaisverorasitukseen. Taulukosta 10 selviää yhtiön ja osakkaan kokonaisverorasitus kun osinkoa jakaa negatiivisen nettovarallisuuden omaava yhtiö.

Taulukko 10. Osinkojen kokonaisverorasitus 10 000 euron voitosta negatiivisella nettovarallisuudella.

Yhtiön nettovarallisuus	- 2 000,00 €
Yhtiön bruttovoitto	10 000,00 €
Osakkeiden lukumäärä	100,00 €
Osakkeiden matemaattinen arvo	- €
Bruttovoitto	10 000,00 €
Yhteisövero	2 000,00 €
Netto-osinko	8 000,00 €
Pääomatulo-osinkoa	- €
pääomatuloa	- €
verovapaata	- €
Ansiotulo-osinko	8 000,00 €
ansiotuloa	6 000,00 €
verovapaata	2 000,00 €
Omistajan vero	1 200,00 €
Käteen jäävä osinko	6 800,00 €
Kokonaisverorasitus	32 %

Esimerkistä 19 ilmenee, että jos yhtiön nettovarallisuus on negatiivinen, niin koko osinkotulo verotetaan osakkaalla ansiotulo-osinkona. Tämä tarkoittaa sitä, että tällaisessa tilanteessa on kokonaisverorasituksen kannalta hyvin suuri merkitys osakkaan muiden ansiotulojen määrällä. Ossi Osakkaan ja yhtiön kokonaisverorasitus on 32 prosenttia, koska Ossin ansiotulot ovat noin 21 000 euroa vuodessa ja hänen tuloveroprosenttinsa on 20.

6.1.2 Yhtiön nettovarallisuus 2 500 euroa

Esimerkki 20. Tästä esimerkistä ilmenee mikä on yhtiön ja osakkaan kokonaisverorasitus kun yhtiön nettovarallisuus on 2500 euroa ja yhtiön bruttovoitto on 5000 euroa. Tällainen tilanne on esitetty taulukossa 11.

Taulukko 11. Osinkojen kokonaisverorasitus 5000 euron voitosta 2500 euron nettovarallisuudella.

Yhtiön nettovarallisuus	2 500,00 €
Yhtiön bruttovoitto	5 000,00 €
Osakkeiden lukumäärä	100
Osakkeiden matemaattinen arvo	2 500,00 €
Bruttovoitto	5 000,00 €
Yhteisövero	1 000,00 €
Netto-osinko	4 000,00 €
Pääomatulo-osinkoa	200,00 €
pääomatuloa	50,00 €
verovapaata	150,00 €
Ansiotulo-osinko	3 800,00 €
ansiotuloa	2 850,00 €
verovapaata	950,00 €
Omistajan vero	585,00 €
Käteen jäävä osinko	3 415,00 €
Kokonaisverorasitus	32 %

Taulukosta 11 nähdään, että yhtiön pieni nettovarallisuus aiheuttaa osinkojen verottamisen pääosin ansiotulo-osinkona, jolloin kokonaisverorasitus voi olla hieman ankarampaa.

6.1.3 Yhtiön nettovarallisuus 50 000 euroa

Esimerkki 21. Tässä esimerkissä tarkastellaan yhtiön ja osakkaan kokonaisverorasitusta kun osinkoa jakavan yhtiön nettovarallisuus on 50 000 euroa. Yhtiön bruttovoitto on 10 000 euroa. Ossi Osakkaan tuloveroprosentti on 20. Edellä kuvattua havainnollistetaan taulukossa 12.

Taulukko 12. Osinkojen kokonaisverorasitus 10 000 euron voitosta 50 000 euron nettovarallisuudella.

Yhtiön nettovarallisuus	50 000,00 €
Yhtiön bruttovoitto	10 000,00 €
Osakkeiden lukumäärä	100,00
Osakkeiden matemaattinen arvo	50 000,00 €
Bruttovoitto	10 000,00 €
Yhteisövero	2 000,00 €
Netto-osinko	8 000,00 €
Pääomatulo-osinkoa	4 000,00 €
pääomatuloa	1 000,00 €
verovapaata	3 000,00 €
Ansiotulo-osinko	4 000,00 €
ansiotuloa	3 000,00 €
verovapaata	1 000,00 €
Omistajan vero	900,00 €
Käteen jäävä osinko	7 100,00 €
Kokonaisverorasitus	29 %

Taulukko 12 osoittaa, että yhtiön nettovarallisuuden kasvaessa yhtiön ja osakkaan kokonaisverorasitus pienenee edellisiin esimerkkeihin verrattuna.

6.1.4 Yhtiön nettovarallisuus 500 000 euroa tai 1 000 000 euroa

Esimerkki 22. Tässä esimerkissä osinkoa jakavan yhtiön nettovarallisuus on 500 000 euroa. Yhtiön bruttovoitto on 50 000 euroa. Ossi Osakkaan tuloveroprosentti on 20. Taulukosta 13 nähdään miten 500 000 euron nettovarallisuus vaikuttaa 40 000 euron osinkojen kokonaisverorasitukseen.

Taulukko 13. Osinkojen kokonaisverorasitus 50 000 euron voitosta 500 000 euron nettovarallisuudella.

Yhtiön nettovarallisuus	500 000,00 €
Yhtiön bruttovoitto	50 000,00 €
Osakkeiden lukumäärä	100,00
Osakkeiden matemaattinen arvo	500 000,00 €
Bruttovoitto	50 000,00 €
Yhteisövero	10 000,00 €
Netto-osinko	40 000,00 €
Pääomatulo-osinkoa	40 000,00 €
pääomatuloa	10 000,00 €
verovapaata	30 000,00 €
Ansiotulo-osinko	- €
ansiotuloa	- €
verovapaata	- €
Omistajan vero	3 000,00 €
Käteen jäävä osinko	37 000,00 €
Kokonaisverorasitus	26 %

Esimerkki 22 osoittaa selvästi yhtiön nettovarallisuuden lisääntymisen vaikutuksen maksettujen osinkojen kokonaisverorasitukseen. Tässä esimerkissä Ossi Osakkaan osingot verotetaan kokonaan pääomatulo-osinkoina, josta vain 25 prosenttia on veronalaista pääomatuloa. Näin ollen yhtiön ja Ossi osakkaan kokonaisverorasitus on vain 26 prosenttia.

Esimerkki 23. Yhtiön nettovarallisuus on 1 000 000 euroa. Yhtiö tekee voittoa 100 000 euroa. Ossi Osakkaan tuloveroprosentti on 20. Taulukossa 14 tarkastellaan yhtiön ja osakkaan kokonaisverorasitusta, kun yhtiön nettovarallisuus on 1 000 000 euroa ja osinkoa jaetaan 80 000 euroa.

Taulukko 14. Osinkojen kokonaisverorasitus 100 000 euron voitosta 1 000 000 euron nettovarallisuudella.

Yhtiön nettovarallisuus	1 000 000,00 €
Yhtiön bruttovoitto	100 000,00 €
Osakkeiden lukumäärä	100,00
Osakkeiden matemaattinen arvo	1 000 000,00 €
Bruttovoitto	100 000,00 €
Yhteisövero	20 000,00 €
Netto-osinko	80 000,00 €
Pääomatulo-osinkoa	80 000,00 €
pääomatuloa	20 000,00 €
verovapaata	60 000,00 €
Ansiotulo-osinko	- €
ansiotuloa	- €
verovapaata	- €
Omistajan vero	6 000,00 €
Käteen jäävä osinko	74 000,00 €
Kokonaisverorasitus	26 %

Taulukon 14, kuten myös taulukon 13, perusteella voidaan todeta, että pääomatulo-osingon kokonaisverorasitus yli 60 000 euron osinkojen kohdalla on vain 26 prosenttia.

Esimerkki 24. Yhtiön nettovarallisuus on 1 000 000 euroa. Yhtiö tekee voittoa 500 000 euroa. Tässä esimerkissä Ossi Osakas saa 240 000 euroa ansiotulona verotettavaa osinkoa, joten hänen tuloveroprosenttinsa on 52 prosenttia. Taulukossa 15 tarkastellaan miten yhtiön ja osakkaan kokonaisverorasitukseen vaikuttaa se, että osinko verotetaan vain osin pääomatulo-osinkona.

Taulukko 15. Osinkojen kokonaisverorasitus 500 000 euron voitosta 1 000 000 euron nettovarallisuudella.

Yhtiön nettovarallisuus	1 000 000,00 €
Yhtiön bruttovoitto	500 000,00 €
Osakkeiden lukumäärä	100,00
Osakkeiden matemaattinen arvo	1 000 000,00 €
Bruttovoitto	500 000,00 €
Yhteisövero	100 000,00 €
Netto-osinko	400 000,00 €
Pääomatulo-osinkoa	80 000,00 €
pääomatuloa	20 000,00 €
verovapaata	60 000,00 €
Ansiotulo-osinko	320 000,00 €
ansiotuloa	240 000,00 €
verovapaata	80 000,00 €
Omistajan vero	130 800,00 €
Käteen jäävä osinko	269 200,00 €
Kokonaisverorasitus	46,2 %

Esimerkistä 24 ilmenee, että vaikka yhtiö on varakas, alkaa erittäin suurten osinkotulojen kohdalla yhtiön ja osakkaan kokonaisverorasitus kiristymään. Kokonaisverorasitus tässäkin tilanteessa on kuitenkin pienempi kuin ansiotulojen korkein marginaaliveroprosentti.

6.1.5 Yhtiön nettovarallisuus 1 875 000 euroa

Esimerkki 25. Osinkoa jakavan yhtiön nettovarallisuus on 1 875 000 euroa. Yhtiön bruttovoitto on 187 500 euro. Ossi Osakkaan tuloveroprosentti on 20. Taulukosta 16 nähdään miten yhtiön 1 875 000 nettovarallisuus vaikuttaa yhtiön ja osakkaan kokonaisverorasitukseen kun osinkoa jaetaan 150 000 euroa.

Taulukko 16. Osinkojen kokonaisverorasitus 187 500 euron voitosta 1 875 000 euron nettovarallisuudella.

Yhtiön nettovarallisuus	1 875 000,00 €
Yhtiön bruttovoitto	187 500,00 €
Osakkeiden lukumäärä	100,00
Osakkeiden matemaattinen arvo	1 875 000,00 €
Bruttovoitto	187 500,00 €
Yhteisövero	37 500,00 €
Netto-osinko	150 000,00 €
Pääomatulo-osinkoa	150 000,00 €
pääomatuloa	37 500,00 €
verovapaata	112 500,00 €
Ansiotulo-osinko	- €
ansiotuloa	- €
verovapaata	- €
Omistajan vero	11 250,00 €
Käteen jäävä osinko	138 750,00 €
Kokonaisverorasitus	26 %

Esimerkki 25 osoittaa nettovarallisuuden tason vaikutuksen yhtiön ja osakkaan kokonaisverorasitukseen, kun osinkoa jaetaan 150 000 euron rajaan asti, jolloin koko osinko verotetaan pääomatulo-osinkona.

7 POHDINTA

Tämän työn tavoitteena oli selvittää mitä muutoksia vuoden 2014 osinkoverouudistus on tuonut yksittäisen osakkeenomistajan saamien osinkojen verotukseen. Toisena työn tavoitteena oli tarkastella, mikä vaikutus osinkoa maksavan yhtiön nettovarallisuuden tasolla on osakkeenomistajan saamien osinkojen verotukseen. Työssä on käsitelty listaamattoman yhtiön nettovarallisuuden laskentaa verotuksessa, osakeyhtiölain mukaisia varojenjakotapoja ja syvennytty osakeyhtiön varojenjakotavoista nimenomaan voitonjaon verotuksen käsittelyyn.

Vuoden 2014 alusta tuli voimaan yhtiö- ja osinkoverouudistus, minkä seurauksena yhteisöverokanta aleni 20 prosenttiin, mutta osakkeenomistajien saamien osinkojen verotus kiristyi. Verotuksen painopistettä on siirretty yhtiöltä osakkaalle. Yhteisöverokannan alentamisella on tavoiteltu taloudellisen kasvun tukemista, yritysten kansainvälisen kilpailukyvyn parantamista ja ulkomaisia investointeja Suomeen.

Listaamattomien osakeyhtiöiden osakkaiden kohdalla osinkoverouudistus tarkoittaa käytännössä vuoden 2014 osalta verotuksen väliaikaista kiristymistä, tilanne normalisoituu vuonna 2015. Edellä mainittu johtuu siitä, että vuonna 2014 jaettavat voitot ovat pääasiassa kertyneet vuonna 2013 eli yhtiö on maksanut niistä veroa 24,5 yhteisöverokannan mukaan. Vuonna 2014 jaettaviin osinkoihin sovelletaan kuitenkin uutta lainsäädäntöä, mikä merkitsee osinkotulosten kohdalla väliaikaisesti kiristyvää verotusta.

Osinkoverouudistuksen myötä pääomatulo-osinkojen määrä pienenee jos yhtiön nettovarallisuus on pysynyt samana. Vuonna 2013 osakkeen matemaattisella arvolle laskettiin tuotto prosentti yhdeksän prosentin mukaan, mutta vuonna 2014 vastaava luku on kahdeksan prosenttia. Tämä merkitsee sitä, että yhtiössä, jonka nettovarallisuus on 10 000 euroa, on saanut vuonna 2013 jakaa pääomatulo-osinkoa 900 euroa, mutta vuonna 2014 vain 800 euroa.

Osinkoverouudistuksen vaikutusta listaamattomien yhtiöiden jakaman osingon kokonaisverorasitukseen yhtiön ja osakkaan kannalta pitää tarkastella tapaus-

kohtaisesti. Uudistuksesta kärsivät sellaiset osakkaat, jotka saavat pääomatulo-osinkoa alle 60 000 euroa. Tämä johtuu siitä, että heillä ei ole enää mahdollista saada yrityksestään vain yrityksessä verotettua osinkoa. Osingon ollessa alle kahdeksan prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta ja alle 60 000 euroa, nousee yhtiön ja osakkaan yhteenlaskettu vero 24,5 prosentista 26 prosenttiin. Osinkoverouudistuksesta hyötyvät ansiotulo-osinkoa saavat osakkaat sekä sellaiset osakkaat, jotka saavat pääomatulo-osinkoa 60 000 – 150 000 euroa.

Yhtiössä työskentelevälle osakkaalle voidaan maksaa palkkaa. Yhtiön verotuksessa palkka on vähennyskelpoinen erä, osinko taas ei. Pienillä tulotasoilla voi palkan verotus olla jopa huokeampi kuin huojennusalueella olevan osingon verotus, sillä yhtiö on maksanut jo voitostaan yhteisöveron.

Kuten luvun 6 esimerkeistä ilmenee, on yhtiön nettovarallisuuden tasolla huomattava merkitys yhtiön ja osakkaan maksamien verojen kokonaisverorasitukseen. Mitä suurempi on yhtiön nettovarallisuus, sitä enemmän yhtiöstä voidaan jakaa huokeammin verotettua osinkoa. Pääomatulo-osinko on huojennusalueella 150 000 euron rajaan asti, mikä tarkoittaa yhden osakkaan kohdalla peräti 1 875 000 euron nettovarallisuutta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että listamattomasta yhtiöstä saatujen osinkojen kokonaisverorasitus yhtiölle ja osakkaalle voi jäädä 26 prosenttiin eli jopa alle pääomatulojen verokannan. Tämä käy ilmi luvun 6 esimerkeistä 22, 23 ja 25. Kun yhtiön nettovarallisuus on negatiivinen tai hyvin pieni, tulee jaettu osinko pääosin verotetuksi ansiotulo-osinkona. Ansiotulo-osingon kokonaisverorasitus riippuu hyvin paljon osakkaan saamien muiden ansiotulojen määrästä.

Pääomatulo-osinkoina jaettavien osinkojen määrä riippuu edelleen osinkoja jakavan yhtiön nettovarallisuudesta. Toisaalta ei voida olla varmoja siitä mitä päätöksiä hallitus jatkossa tekee osinkojen verotukseen ja onko tulevaisuudessa yhtiön nettovarallisuudella enää mitään vaikutusta yhtiöstä jaettujen osinkojen verotukseen. Osinkoverotukseen on tehty toistuvasti muutoksia ja muutokset ovat tulleet voimaan nopealla aikataululla, mikä vaikeuttaa osinkojen verokohtelun ennakoitavuutta. Esimerkiksi ennen vuoden 2012 osinkoverouudistusta pääomatulo-osinkoa sai jakaa verovapaasti 90 000 euroon saakka. Vuonna

2012 pääomatulo-osingon verovapaa osuus laskettiin 60 000 euroon ja vuonna 2014 se poistettiin kokonaan. Vuoden 2014 alusta voimaan tulleesta osinkoverouudistuksesta sovittiin 21.3.2013 pidetyssä kehysriihessä, silloin tehtyihin päätöksiin tehtiin myöhemmin vielä muutoksia. Valtioneuvosto antoi verolakiuudistuksia koskevan hallituksen esityksen eduskunnalle (HE 185/2013) 13.11.2013 ja se vahvistettiin vasta 30.12.2013.

Osinkotulojen kokonaisverorasitukseen vaikuttaa myös pääomatulojen verokanta. Pääomatulon verotusta kiristettiin 1.1.2014 niin, että pääomatulojen ylemmän verokannan tulorajaa laskettiin 40 000 euroon (vuonna 2013 raja oli 50 000 euroa). Hallitus on kuitenkin jo päättänyt 24.3.2014 pidetyssä kehysriihessä kiristää pääomatulojen verotusta entisestään. Uuden päätöksen mukaan pääomatulojen ylemmän verokannan tulorajaa alennetaan 30 000 euroon ja ylempi kanta korotetaan 33 prosenttiin. Tämä muutos tuo uusia muutoksia myös osakkaiden saamien osinkojen verorasitukseen.

LÄHTEET

ArVL. Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 22.12.2005/1142

Immonen, R.; Ossa, J. & Villa, S. 2011. Osakeyhtiön pääoman hallinta. Helsinki: Talentum.

EVL. Laki elinkeinotulon verottamisesta 24.6.1968/360

Henkilöverotus 2012. Varojen arvostaminen. Viitattu 7.3.2014. www.edilex.fi > Edilex-palvelut > Henkilöverotus > Arkisto > Lokakuu 2012

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336

Koponen, J. 2013. Yrittäjän verokäsikirja. 5., uudistettu painos. Helsinki: Verotieto Oy.

Korpela, V. 2013. Veronmaksajain Keskusliitto ry 2013. Listaamattoman yhtiön osingon verotus kevenee ja kiristyy. Viitattu 30.3.2014. www.veronmaksajat.fi > Taloustaidon artikkelit > Sijoittaminen ja säästäminen > Listaamattoman yhtiön osingon verotus kevenee ja kiristyy.

Kukkonen, M. 2010. Pienosakeyhtiön ja sen osakkaan tuloverotus. 2., uudistettu painos. Helsinki: Talentum

Kukkonen, M & Walden, R. 2014. Pk-yrityksen verosuunnittelu. 2., painos. Sanoma Pro Oy. Luettavissa: <http://verkkokirjahylly.sanomapro.fi/teos/DABBXXBTAFHFD>

KPMG. 2012. Elinkeinoverotus 2012. Helsinki: Edita Publishing Oy

Kyläkallio, K. 2012. Varojenjakso ja vähemmistöosinko. Yhtiöoikeuskoulu osa 8/12. Tilisanomat. Viitattu 3.5.2014. <http://www.tilisanomat.fi/node/1745>

Leppiniemi, J. 2002. Varaston arvostaminen vaatii tarkkuutta. Taloussanomat. 25.2.2002. Viitattu 18.1.2014. <http://www.taloussanomat.fi/arkisto/2002/02/26/varaston-arvostaminen-vaatii-tarkkuutta/200230239/12>

Leppiniemi, J. 2013. Tee oikein – älä erehdy tilinpäätöksessä tai verotuksessasi. Suomen Yrittäjien Sympoint Oy.

Leppiniemi, J. & Walden, R. 2010. Tilinpäätös- ja verosuunnittelu. 11., uudistettu painos. Helsinki: WSOYpro Oy.

Mattila, P. 2008. Yrityksen nettovarallisuus verotuksessa. Verotus 2/2008, 112 – 122.

OYL. Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624

Raunio, M.; Romppainen, L.; Ukkola, O. & Kotiranta, K. 2010. Varojen jakaminen ja verotus osakeyhtiössä. Helsinki: KHT-Media Oy.

Tomperi, S. 2010. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. 23. – 24., painos. Helsinki: WSOYpro Oy.

Tomperi, S. 2011. Kehittyvä kirjanpito. 13., uudistettu painos. Helsinki: Edita Prima Oy.

TVL. Tuloverolaki 30.12.1992/1535

Veronmaksajain Keskusliitto ry 2012. Yrityksen verotietopaketti. Helsinki: Verotieto Oy.

Veronmaksajain Keskusliitto ry 2014. Palkansaajan veroproositit 2014. Viitattu 30.3.2014. <http://www.veronmaksajat.fi/luvut/Laskelmat/Palkansaajan-veroproositit/>

Verohallinto 2007. Uuden osakeyhtiölain vaikutuksia verotukseen. Viitattu 21.1.2014. <http://www.vero.fi/> > Syventävät vero-ohjeet > Elinkeinoverotus > Osakkeet, osingot ja peitelty osingonjako > Uuden osakeyhtiölain vaikutuksia verotukseen

Verohallinto 2011. Tulolähde. Viitattu 31.1.2014. <http://www.vero.fi/> > Syventävät vero-ohjeet > Sanasto > Tulolähde

Verohallinto 2012. Luovutusvoittojen verotus. Viitattu 1.5.2014. <http://www.vero.fi/> > Syventävät vero-ohjeet > Henkilöasiakkaan tuloverotus > Luovutusvoittojen verotus

Verohallinto 2013 a. Osinkotulojen verotus. Viitattu 22.1.2014. <http://www.vero.fi/> > Syventävät vero-ohjeet > Elinkeinoverotus > Osakkeet, osingot ja peitelty osingonjako > Osinkotulojen verotus

Verohallinto 2013 b. Muutoksia osinkojen verotukseen ja ennakonpidätykseen vuoden 2014 alusta. Viitattu 15.2.2014. <http://www.vero.fi/> > Tietoa Verohallinnosta > Tiedotteet > Yritys- ja yhteisöasiakkaat > Muutoksia osinkojen verotukseen ja ennakonpidätykseen vuoden 2014 alusta

Verohallinto 2013 c. Muutoksia yritysverotukseen 1.1.2014. Viitattu 3.5.2014. <http://www.vero.fi/> Tietoa Verohallinnosta > Tiedotteet > Yritys- ja yhteisöasiakkaat > Muutoksia yritysverotukseen 1.1.2014

Verohallinto 2014 a. Verohallinnon yhtenäistämishjeet vuodelta 2013 toimitettavaa verotusta varten. Viitattu 20.1.2014. <http://www.vero.fi/> > Syventävät vero-ohjeet > Elinkeinoverotus > Yhtenäistämishjeet > Verohallinnon yhtenäistämishjeet vuodelta 2013 toimitettavaa verotusta varten

Verohallinto 2014 b. Osingot. Viitattu 14.2.2014. <http://www.vero.fi/> > Syventävät vero-ohjeet > Henkilöasiakkaan tuloverotus > Korot ja osingot > Osingot

Verohallinto 2014 c. Osinkotulojen verotus - saajana omistajayrittäjä. Viitattu 22.2.2014. http://www.vero.fi > Syventävät vero-ohjeet > Elinkeinoverotus > Osakkeet, osingot ja peitelty osingonjako > Osinkotulojen verotus - saajana omistajayrittäjä

Yrittäjän eläkelaki 22.12.2006/1272.